

Budapesti Lapok

Ára 5 (e)

Szombat
1931. december 5.

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

280. szám
XXXVII. évfolyam

Ára 5 (e)

Cukrozott komédia

A cukorkérdés napirenden. Nem is csoda. Az ember értetlenül áll meg a különös probléma előtt, hogy mikor egy kiló kenyér hét lej, egy kiló sertés — elősúlyban — tíz lej, s majdnem valamennyi élelmiszer a korábbi árakhoz képest jelentékenyen olcsóbb, egy kiló cukornak miért 36—40 lej az ára?

A sokat támadott karéll a répatermekre és a kormányra hárítja a felelősséget. És bár ez alól magukat a gyárosok sem oldjuk fel, mert a közkövetelés sulya alatt még akkor is meg kellene haladniuk, ha — kevesebbet keresnének is, léven a cukor is elsősorú közszükséglet-cikk, az ódium java a kormányt terhel, mely hallatlanul magas árat szed minden kiló cukor után. A pénzügyminiszter a gyárosok ama sovány készségét, hogy néhány lejjel leszállítják a cukor árát, azzal honorálja, hogy az eddigi taksát tizenkét lejről tizenöt lejre emeli fel. És ezt nevezi a kormány olcsóbbításnak? A cukor meg az élet olcsóbbításának? Vagy a külföldről hét lejért kinalt cukor harmincöt lejért való árusítását?

Csuf komédia a cukorral és a köz érdekeivel. Együttal súlyos visszaélés a gondokban vergődő lakosság türelmével és bizakodásával. Hát ez a szabadtó poltika, mely még azt a cukrot is megírátgítja, amit a gyártója olcsóbbá akar csinálni? Hát szabad így szanalni egy már halálra fulladó társadalmat? Arzenos euorral mérgezni meg az életünket, mikor jogunk van és adottságaink vannak rá, hogy egészségesen és jól is élhessünk?

Tizenöt lej rovás a hazai cukorra. Kétszerese a külföldi cukor árának.

A CSEH FECSKE

Az első fecske a zord tél közepett. Csehszlovákiából röppent fel és a tavasz sejtelmét szuggérálja a levelekbe. Hátha nem egy eltévedt, menekülő madár, hát-ha egy közeledő jobb időnek a hírnöke. A csehszlovák köztársaság a katonai szolgálat idejét tizenhét hónapról tizen-négyre szűkítette le. Ugyebár, az első fecske? Melyik állam csinálta előtte vagy próbált hozzá hasonlót?

A csehszlovák köztársaság is súlyosan szenved a gazdasági válságot. Ő is benn van a kutyaszorítóban s ma már, amikor a hatalmas szövetségek büszke rajói is zátonyra jutottak és senonnan segítséget, sőt bátorítást sem remélhet, az önségely útjára kellett lépnie. Csökkenti a katonai terheket, melyek — mint valamennyi imperialista országot — már-már halálra nyomják. A cseh kormány belátta, hogy ha mint részeg kappan mindazon egy körben fulkos és forog, melyben elindult, soha ki nem vergődik a zűllésből. Szuronyok hegyére nem lehet ülni, de vele a gazdasági romlás réseit belömné még a kevésbé. Akar látni katonát mert a belső forradalmi erők fenyegető vése ellen védekezni kell, de nem annyit, mint idűig s nem olyan horribilis áldozattal, mint idűig.

S amit a kis csehszlovák köztársaság megtehet, miért nem lehet meg a többi mind? Vagy Franciaország, Anglia, Itália, vagy akár Románia is nagyobb és közvetlenebb veszedelmeknek vannak kitéve nálánál? Bármelyik közülük vagy csak egy is a hatalmasok közül már rég megindíthatja volna példájával a leszerelés folyamatát; nem kellett volna megvárniok, míg Csehszlovák megsemmisítő módon adja tudtukra, hogy igenis lehet leszerelni. Szinte mulatságos, hogy a francia nacionalisták szét akarták verni a leszerelés párisi előkészítőit: a háborús mentalitás megrögzött képviselőit. A cseh nacionalisták nem fogják Benestől számonkérni, hogy miért szereli le a hadsereget (legalább részben), mert egy okos és bátor feltételezés még az ellenfeleket is lefegyverzi. A cseh fecskét csak azok brutálisától lehet féltani, akik annyira imádják a békét, hogy soha nem mondának le a hadi örölelekről büszke gyönyöréről.

Anglia és Amerika titkos megállapodása Franciaország ellen

Egységesen fognak eljárni az aktuális gazdasági világkérdések intézésénél

Páris, december 3.

A Párisba érkezett jelentések szerint a francia diplomáciának a közel jövőben még inkább számolnia kell ezzel a lehetőséggel, hogy a nagy nemzetközi problémák megoldására hivatott találkozókon teljesen elszigetelődik. A jelentések ugyanis arról számolnak be, hogy

Anglia és Amerika titkos megállapodást kötött arra, hogy közösen és egyetértésben járjanak el a jövőteli kérdés rendezésében és a februárban esedékes leszerelési konferencia tárgyalásain.

A párisi értesülések szerint Anglia és Amerika igen erőteljes akciókat indítana közösen a Németországgal összefüggő összes gazdasági és pénzügyi problémák rendezésére.

Párisban az angol-amerikai titkos megállapodás híre érthető nagy feltűnést és kínos megdöbbenést váltott ki.

Benes meg akarja valósítani az öt kelet-európai állam gazdasági szövetségét

Az új alakulat tagjai: Romania, Lengyeország, Jugoszlavia, Csehszlovákia és Magyarország is volnának

Páris, december 3.

A francia politikai körök értesülése szerint Benes, a csehszlovák köztársaság külügyminisztere tovább folytatja azokat a munkálatait, amelyek arra irányulnak, hogy

Kelet-európai államait egy gazdasági kiséntant keretében egyesítse.

Benes terve az, hogy Románián, Jugoszlávián és Csehszlovákián kívül Lengyeországot, sőt Magyarországot is bevonja a gazdasági kiséntant körébe. A párisi jelentések szerint Benes grandiózus terve arra irányulna, hogy

a közép-európai államok egymással való gazdasági viszonyában teljesen kifizetődjen a mai válságban anomáliák és a kiséntant-államok érdekeit erőteljesen védje meg a nagyhatalmak gazdaságpolitikai törekvéseivel szemben.

Benes tárgyalásai egyelőre a legerősebb bizalmasság jegyében folynak, azoknak eredményéről, amely végül is teljesen megváltoztatná Közép-Európa gazdasági térképét és erőviszonyait, ma még korai volna következtetéseket levonni.

Szomoru jelentés a Magyar Párt parlamentári csoportjának ülésén

Evente annyi levél érkezik a Magyar Párt központi irodájához, hogy csak a megválaszolása 40 ezer lej portóba kerül

Bukarest, december 3.

A Magyar Párt parlamentári csoportja december 1-én és 2-án ülést tartott, amelyen rendkívül szomoru bejelentések hangzottak el. Az ülésen Bethlen György gróf pártelnök elnökölt, akinek rövid bevezetőszavai után dr. Willer József, a párt főtitkára, terjesztette elő mély benyomást keltő jelentését.

Willer mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a Magyar Párt bukaresti irodájához évente olyan hatalmas érkezik a leveleknek és érdeklődéseknek, amiknek egyedül a megválaszolására postaköltségben negyvenezer lej tesz ki. Csak nagyon szörvényszerűen fordul elő, hogy valaki válaszbélyeget küld a levélhez. Sőt a legtöbben még hivatalos beadványaikra sem tesznek okmánybélyeget, aminél rendszerint arra hivatkoznak, hogy részben nem ismerik a bélyegjótörvényt, nem tudják mennyit kell ráragasztani, másrészt azonban megígérik, hogy majd utólag megtérítik a kiadásokat ami aztán rendszerint elmarad, illetve csak ígéret marad.

Sokan kifogásolták, hogy Willer főtitkár bizonyos mérsékelt díjazásokra akarta rászorítani a magyar párt bukaresti irodáját igénybevevő közönséget, noha ez a díjazás a legmérészerűbb lett volna és meg is közelítette volna a szokásos ügyvédi tarifát. A magyar számára soha külön honoráriumot nem kért, amihez pedig, mint ügyvédnek joga lett volna.

Az ügyfelek 90 százaléka — ismétli a jelentésében Willer — a legmérészerűbb költségmegtérítés nélkül veszi igénybe a párt irodáját, úgyhogy annak fenntartá-

sa kizárólag a parlamentári csoportra nehezedik. Műs volt a helyzet akkor, amikor az urnalopás még nem ülte orgáit és a magyarságnak még 20—25 képviselője és szenátora ült a parlamentben és az általános gazdasági viszonyok is jobbak voltak. Ma mindössze csak 10 képviselője és 2 szenátora van a magyarságnak, nagyrésztben szegény emberek és így végképp lehetetlenné vált, hogy a magyarság ügyesbajos dolgainak terheit és kiadásait ők viseljék.

A főtitkári jelentés szomoru tényként szögezi le, hogy ez így tovább nem mehet és hogy a pártból csak úgy tudják a jövőben fenntartani, ha a magyarság önkéntes hozzájárulásokkal, vagy legalább is az ügyek után méltányos díjazással lehetővé teszi annak működését. Enélkül a pártirodának meg kell szűnnie.

A tárgysorozat további folyamán Gyűrűs Elemér dr. szenátor a gazdasági és a pénzügyi helyzetet ismertette. Ennek során hosszasan szólt a mezőgazdasági adósságok konvertálásának és a magántisztviselők áldozati adójának kérdésével, valamint azzal a súlyos tétellel, amit az állami iskolák fenntartásának a városi községi költségvetésekre való áthárítása jelent.

A magyar párt a nagyfeszítéssel kérdésekben ki fogja fejtani álláspontját a törvényhozás mindkét házában.

Itt említjük meg, hogy ma Bukarestbe érkezett Makkai Sándor dr., erdélyi református püspök, aki az egyházak államsegélyének leszállítása miatt tárgyalni kíván az illetékes kormánykörökkel.

Súlyos autóbaleset érte Schachtot,

a német birodalmi bank volt elnökét

Berlin, december 3.

Hjalmar Schacht, a Birodalmi Bank volt elnökét súlyos autóbaleset érte. — Gépkecsija a mecklenburg-schwerini országúton felborult és

a volt bankelnököt maga alá temette. Schachtnek két bordája tört el, ezenkívül belső sérüléseket is szenvedett. Súlyos állapotban a közeli Waren város kórházába szállították. Az orvosok remélik, hogy fel fog épülni.

Eltűntek

a mandzsuri harctérre küldött külföldi megfigyelők

London, december 3.

Az angol kormány körében komoly aggodalmak és rémületet keltettek azok a hírek, amelyek arról számolnak be, hogy a japán kormány kívánsága szerint Mandzsuriába küldött külföldi megfigyelők állítólag nyomtalanul eltűntek. Az angol kormány azonnal érintkezésbe lépett Pekinggel, de onnan megnyugtatóan azt közölték, hogy a külföldi megfigyelők eltűnéséről szóló hírek valószínűleg tévedésen alapulnak, mert az angol külképviseleti szervek szerdán szikratávíró útján egész nap összeköttetésben állottak Pekinggel.

Tanárküldöttség Károly királynál

Bukarest, december 3.

Petrovici volt avareskánus kultuszminiszter a parlament ötven tanártagjának a képviselőtében kihallgatáson jelent meg a király előtt, hogy feltárja előtte a tantestület tagjainak a költségvetéssel kapcsolatos panaszait és sérelmeit. A kihallgatás után Petrovici a következő nyilatkozatot adta a sajtónak:

— Közel egy óráig voltam Öfelsége előtt, aki részletesen érdeklődött a tanárok sorsáról és figyelmesen végighallgatta mindazokat az előterjesztéseket, amiket a költségvetéssel kapcsolatban tettem. A kihallgatásról azzal az érzéssel távoztam el, hogy Öfelségében a tanárok a legjobb és legmagasabb pártfogóra tettek szert.

Coltescu kolozsvári ügyész ragaszkodik a rögeszméjéhez

Kolozsvár, december 3.

A kolozsvári törvényszék szerdán ujra kommunista pör tárgyalását kezdte el, amelyben az ítéletet csütörtökön délelőtt hirdette ki. A vádlottak padján összesen négyen ültek, névszerint: Daszkal Jenő, Puskás Julia, Szamek Szvetoszláv és Hermann Zoltán. A vádat szerint Puskás Julia és Hermann Zoltán voltak azok, akik a főtéri Szent Mihály templom ormára a vörös nap alkalmával vörös lobogót tűzték ki. Daszkal Jenő és Szamek viszont Tordán szervezték a vörös napot.

Coltescu ügyész azt fejtette, hogy a kommunisták között elenyésző számban vannak románok, nagyobb többségük a kisebbségek közül kerül ki, amiből az következnek, hogy itt tulajdonképpen nem is moszkvai irányítás alatti dolgozó alakulatról, hanem magyar irredentáról van szó. Súlyos büntetést kért, amit a bíróság meg is hozott. Daszkal 3 évi zárást és 10.000 lej pénzbüntetést, a többi három vádlott pedig egyenként 2 és 10 évi zárást és 10.000 lej pénzbüntetést kapott. Az összes vádlottak 20 éven aluliak. A védők és az ítéletet felelősek.

**Ó Istenem, milyen karaván,
Nem lehet más, mint pándor cigány!**

— írta valaha egyik vidám órájában Petőfi Sándor.

A cigányok 100 évvel ezelőtt is a legnyomortaltabb népség voltak. De akkoriban még érthető volt a dolog. Az államok nem a népi egyenlőség, hanem a szupremácia jegyében épültek föl.

Ma azonban már kevésbé érthető az ügy. Az önrendelkezés korszakát éljük, furcsa tehát, hogy akad egy népi réteg, melyet miniszteri rendeletek szorítanak a kutyáknál is kutyább életre. Csak jellemzőképpen említjük meg, hogy a vándorcigányoknak, akikről Petőfi annyi szeretettel írta meg csudálatos ódáját, amennyi szeretettel ma összevéve se lehetne költőinkből előbortálni, legfeljebb 3 napig szabad valamely község mellett letelepedniük. Szakadhat hó, eső, zughat a vad decemberi szél, ordíthat az erdei toportyán a vakító hidegtől, — ha ők, szegény „romák” négy napig maradnának, jön a csendőrség és kergeti őket tovább a cudar országutak és utatalan hegyek-mezők kétségbejuttató nincstelenségé felé.

Lenne hát felháborodnivaló a cigány-kiűzés keserűségén. Ha politikáról lenne szó...

De szerencsére sokkal egyszerűbb a probléma. Az elmékedés tárgyát mindössze egy szerény feljelentés képezi. Ezt sem valamely cigánykaraván ellen adták be, amint szokásos, hanem a karaván adta be önmaga, illetve vajdája ellen. Ahogy ők mondják, balabasa ellen, akinek a neve Zabola Mária.

A feljelentés a kolozsvári rendőrségen megtehető csatlakozást váltotta ki. Ugyanis a karaván nem kevesebbet óhajt, minthogy az államhatalom szabadítsa meg őket a balabasa uralmától. Mégpedig a községi tanácsok feloszlására vonatkozó Jorga-törvény paragrafusainak a segítségével... A balabasa helyére pedig nevezessék ki egy interimár-bizottság. Feloszlás?... Jorga-törvény?... Paragrafus?... Interimár?... Szeretem a nomád cigányokat, de itt valami nagy disznóságról lehet szó.

Richtig!

Amint tovább böngészem a feljelentést, kiderül, hogy a mörék azért akarják eltávolítani a derék Zabola, mert a vajda nem tűri aprócska gazdaságait, családok kártyavetéseiket, csirke-loppantásait és egyéb sikanériákat, hanem gyakorta megfenyíti és a hatóságok kezére adja őket.

Karaván-szempontról ez tényleg utolsó, becsstelen valami lehet. Hiszen a cigányoknak egyedüli lehetőségük az életre éppen az, hogy kijátszák a törvényeket.

Aki a vándorlás és állandó száműzettség mellett még polgári becsületet is követel tőlük, mint Mária, a balabasa, az rut halálukat, éhkoppon való elpusztulásukat óhajtja.

Igazuk van tehát a füstösöknek, ha a községi tanácsok feloszlásáról szóló törvény alkalmazását kívánják. Ez a törvény denuncianak ellen valóban kitűnő.

Ezt értjük.

De vajon hogy jutott eszükbe éppen a rendőrség?

Miféle ösztön sugallotta nekik, hogy tolvajlásuk, ravaszágaik, csalárdságaik megakadályozója ellen éppen a közhatalomtól kérjenek segítséget?

Nyilván végignézték egy-két választást. S ezeken megfigyelték a közérő és a becsület viszonyát.

Innen indulhatott ki az a gondolatmenet, a mely oda lyukadt ki, hogy a lopási szabadság megvédésére egyetlen lehetőség van:

A hivatalos út.

ELJEN A MARSALL!

Averescu marsall tegnap felállott a szenátusban s emelt hangon elmondotta az illetékes legszeszációsabb interpellációját. Argetoianu, a bel- és pénzügyminiszter ellen.

Averescu az interpellációt Jorgához intézte, akitől megkérdezte, van-e tudomása arról, hogy 1923. december 21-én a kamarában pád alá helyezési indítvány hangzott el Argetoianu ellen, aki 1922—23-ban, mint pénzügyminiszter:

1. — tisztességtelen ügyletbe rántotta bele az államot,

2. — pénzügyi műveletet hajtott végre egyik magánintézet javára és érdekében,

3. — 90 millió lej kárt okozott az államnak,

4. — diszkreditálta az országot külföldön.

S mindezt megtoldja Averescu azzal, hogy Argetoianu még csak kísérletet sem tett arra, hogy a pád alá alól tisztázza magát. Tehát a pádák, melyek korrupcióval gyanítják Argetoianut, máig is fennállanak.

S miután fennállanak, Averescu vállalja az ügyéért szerepet s bejelenti, hogy a közeljövőben aktákkal fogja leleplezni Argetoianu néhai visszaéléseit.

Bátor beszéd.

Először Argetoianu nagy ur ma. A kormány igazi feje, irányítója s az országnak szinte

iktátora. Ohaja parancs, parancsa valóság. Ilyen körülmények között az ő támadására vállalkozni férfias cselekedet.

Eljen a marsall!

Eljen! Eljen! Eljen!

Végre egy ember, aki mer. Aki tesz. Aki kockáztat. Aki leleplez.

Igen, aki leleplez.

S aki joggal leleplez le.

Mert ő csak tudja, hogy miféle törvénytelenségeket követelt el Argetoianu. Hiszen a panamák idején, 1922—1923-ban ő maga, Averescu volt a miniszterelnök.

S így megbízható, pontos, hiteles információkkal szolgálhat azokról a becselenségekről, melyeket az saját kormányzása alatt elkövettek.

.....

Tízezer fiatal soffőrök üdvében

A 21 éven aluli soffőrök visszakapják elkobzott hajtási engedélyüket,

ha ennek július végén birtokában voltak — Szabó Béni képviselő eredményes közbenjárása

Bukarest, december 3. Sulyos sérelem érte a soffőrök széles rétegét a nyáron életbe léptetett új közlekedési törvénnyel, illetőleg annak végrehajtási utasításával. Ennek a törvénynek 36. szakasza, végrehajtási utasításának pedig 36. pontja ugyanis kimondta, hogy

a huszonegyedik életévüket be nem töltött soffőrök a jövőben nem vezethetnek idegen autójárművet, hanem csak saját, vagy szüleik ipari és mezőgazdasági célra szolgáló gépeit, azaz teherautóit és traktorait. Szóval nem lehetnek sem taxi-soffőrök, sem pedig magánosok gépkocsivezetői.

A törvénynek ezzel a rendelkezésével kapcsolatban a belügyminiszterium már kétszer is, először július végén, legutóbb meg november 5-iki kelettel körrendeletet küldött szét az ország valamennyi rendőrhatalomának, felszólítva őket, hogy vonják be azoknak a 21 éven aluli soffőröknek a hajtási engedélyeit, akik személyszállítással, vagy egyáltalában bármilyen idegen autójármű vezetésével keresték eddig a kenyerüket. Ezeknek a rendeleteknek a hatásaképpen persze

a rendőrségek országszerte visszavették a 21 éven aluli soffőrök igazolványait, miáltal hozzávetőleges száma szerint közel tízezer ilyen fiatal soffőr maradt kereseti lehetőség nélkül, nagy mértékben szaporítva a munkanél-

Csupán azt furcsáljuk, hogy Argetoianu néhai bottlásaiért a marsall Jorgát akarja felelőssé tenni.

Ez éppen olyan, mintha Jorga viszont Argetoianu mostani bottlásaiért a marsallra hárítaná a felelősséget.

Eh, uram, hagyjuk fel a játékot ezzel a felelősségvontással. Mi, szerény, de neveletlen szavazók, ugys tisztában vagyunk azzal, hol a felelősség.

A holdban.

Ugyanott esetleg méltányolni tudják az afféle tisztaságot, férfiaságot és bátorságot is, mint amilyen az Averescué!

Az efféle közéleti tisztességet, mely oly lassan dőög, hogy 9 évi késéssel érkezik el a Purifikáció nagy állomására.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

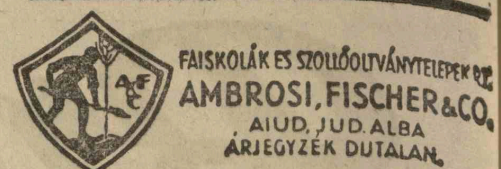
.....

.....

.....

.....

.....

Kirángatják a sorból, hátra nyomják, eltüntetik.

Földalatti szervezetek alakulnak percek alatt, amelyek ellene fekszenek minden megmozdulásnak.

— Először, másodsor, harmad...

A tömegben ismét eltűnik a licitáló.

A butorokon cédula: özv. Adófizető Jánosné, özv. Nyomorult Péterné. Özvegy holmija itt a főtérén, a szűköskút mellett, a szállodával szemben.

A szállodában lakik a prefektus, Pap a prefektus, Görög katolikus lelkész.

Mióta prefektus, nem hord reverendát, de a szívében azért csak talán pap maradt? Lakásának ablakán leeresztett a függöny. Nem lát ide. Pontosan záró csilingen rollók borulnak a prefektus ablakainak tüvegére.

A pénzügyminiszter Bukarestben, az isten az égből.

Kihez lehetne fordulni?

Ki van még földön és égen, aki segíthetne a kis szekerényen, amelyet kihordanak főtér közepére és kiháznak szemétdombok salakjainak.

Ki bírja ideggel még és ha bírja, meddig? És ki bírja könnyel?

Szatmár. Adóhivatal. A délig tartott árverés nem hozott eredményt. Eladtak egy-két vacakot egy pár szóra sem érdekes lejárta. Az adófűnök nem megy bele a vásárba. Ez nem ár. Ezért nem kótyavetyél. Viessza az egész a rakatárba.

Előáll a stráfszekér. Viszik vissza az ágyat, a szekrényt, az író és a varrógépet. A szekér tetejére feldobják a fekete orvosi asztalt. A fekete koporsót a tetejére.

Ennél borzasztóbb még nem történt.

Ötvenezren lakunk ebben a városban, de a fele ma délben nem ebédel. Nem ment le a falat a torkán.

Aki lenyelte az ételt, lekényszerítette.

Most is nyomja a gyomrát. Mindenkiét nyomja.

Az a koporsó, az a sík, az az átok, az a dob...

Borzasztó volt.

Nem igaz: félelmetes volt.

Nem igaz: ez, ez a falat volt. Ő maga és személyesen.

(h. s.)

Fontos tanácskozás lesz Németország sorsáról

Páris, december 3.

A Young-terv szakértőbizottsága hétfőn, december 7-én Bazelben tanácskozára ül össze. Ezzel az értekezéssel kapcsolatban tárgyalásokat indítanak Németország, továbbá a rövid lejáratu niteket nyújtó külföldi bankok megbízottai között is, ezeknek a kölcsönöknak további rendezése felől.

15 millió fontnyi fedezetlen angol bankjegyet bocsátnak ki a karácsonyi vásárra

London, december 3.

Az Angol Bank december 15-ig terjedő felhatalmazást kapott arra, hogy arannyal nem fedezett tizenötmillió fontnyi új bankjegyet kibocsáthasson. Az intézkedés oka az, hogy a külsőben álló karácsonyi vásár sok fizetési eszköz követel és a fennakadás a legfőbb idényben rendkívül ártana a kereskedelemnek.

Párisban a fontot ma 83-al jegyezték. Az amerikai tőzsdén ezzel szemben 325 nivóról 339,5-re emelkedett.

A kolozsvári zsidókórház sorsjátékának legújabb húzása

Kolozsvár, december 3.

A Zsidó Kórház sorsjátékának legújabb húzása csütörtökön délután játszódtott le az előírt formák között. A húzás során két 25.000 lejes, egy 20.000 és tíz 10.000 lejes nagyobb nyereményt húztak ki.

25.000 lejt nyertek: 47.332 és 24.971 számú sorsjegyek.

20.000 lejt nyert a 17.337, 10.000 lejt pedig a 74.657, 83.737, 42.883, 124.478, 115.777, 95.146, 93.757, 32.007, 2636 és 7374 számú sorsjegyek.

2000 lejt nyertek 3411, 124.479, 70.426, 138.783, 98.420, 95.023, 86.551, 71.196, 72.366, 50.513, 41.102, 125.739, 54.638, 32.635, 81.225, 59.675, 22.364, 70.461, 15.241, 27.935 számú sorsjegyek.

Ezenkívül kihúztak még száz darab 200 lejes nyereményt.

HALLÓ, ITT RÁDIO B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Hölgyeim és Uraim, most déli híreinket közöljük:

Luzernből jelentik: A külföldi diplomaták, akik és más előkelőségek, tegnap tartották a szokásos őszi nagy estélyüket, mely a leghíresebb társasági és a legragyogóbb ékszer felvonultatása volt. Még a káprázatos környezetben is általános feltűnést keltett Lord Kungstone angol megbízott felesége, mintegy hetven centiméter hosszú gyöngysor, mely valódi romániai kockacukorból volt készítve. A felbecsülhetetlen gyöngysort, általában a Scotland-Yar két detektívje őrizte. Egyben, az említett estélyen járt szájról-szájra Titulescu egy bon-mot-ja, mely szerint egyes román állampolgárok, az efféle ékszerket nem a nyakukban, hanem a kávéjukban viselik.

Más.

Newyorkból jelentik: Ismeretes az a rekord-ütem, mely még — túl a gazdasági viszonyok, irodalmi és művészeti kérdéseken, s az éle-halál problémáján, — érdekli az amerikai közönséget. Legújában Amerika az előbbi rekord-javítási lehetőségeket vizsgálta és hitelesítette, mint az 1931. év legszebb emberi teljesítményeit:

1. Az a chicagói hölgy, ki az asszonyok haladási versenyén 37.14 másodpercig bírta ki szó nélkül. A férfiak, a győztest vállukon vitték a villamos-székre, mert utóbb kiderült, hogy a győztes hölgy egy tehetséges — nő-lélektör. Ilyenben pedig Amerika nem ismeri a tréfát.

2. Egy newyorki lány huszonnégy óra leforgása alatt 37.455 férfifölt szedett be olyan bizonyítékokat, melyek alapján az amerikai törvények minden további nélkül kötelezhetik a férfiakat, hogy záros határidőn belül feleségül vegyék a szóbanforgó newyorki lányt. E terhelő és jogalapot biztosító bizonyítékok közt nem áll utolsó helyen az a bankár, ki egy felhőkarcoló 24-edik emeléről pont az említett lány autójának lábai elé vetette magát. A kiszállott b'zottság azonban, mikroszkópikus vegyvizsgálat után csalhatatlannul megállapította, hogy az a massa az ut közepén, férfi kötelességek betöltésére immár nem alkalmas, s így az amerikai ügyesség a bankár masszáját felmentette a házassági ígéret megszegésének vádjá és következményei alól. A Paramount filmgyár kéznél levő művészeti igazgatója pedig, azt, ami a bankárból megmaradt, óriási gázsíval leszerződtette egy filmszerep lejátszására. Partnere Greta Garbo lesz és a film a jövő szezonban jönne ki, ezzel a címmel: „A haragos bestia, avagy egy férfi, kit kenyérre lehet kenni.”

3. Filmsztárok közt a legeseménydusabb élet

rikordját Clara Bow tartja — hors concours. A „legdusabb élet” versenyének zsűrije megállapította, hogy Clara Bow életrajzaiban három esetben volt talált gyermek, másfélszer volt elcsesztett királykisasszony, egy ízben egy halász fogta ki egy lepecsételt üvegben az Óceánból, és egyik Bow-ku ató arra tesz célzást, hogy róla dalolják eme meglepő sorokat: „Nem anyától lettél, rózsafán termettél, Fox-film premiéren páholyban születél.”

Csodagyermek volt. Gyerekkorában is éppen annyi esze volt, mint most.

Gyerekkora a lehető legzajosabb. Tizenegyszer indult el a züllés útján. Ilyenkor azonban egy belső kényszer mindig azt kiáltotta vele: „Fogj meg, mert elzüllök.” Erre megfogták. Hét évig koldulásból tengette életét, majd további tizenkét évig lapárusi ásból tartotta el három brutális atyját. Később nyolc és hét percig, egy gallér-vasaló műhelyben volt alkalmazva, mint keményítő.

E minőségében elfogyasztott: hetvenegy rendezőt, egy szalámi-gyárost, hét filmamortizát, a Goethe irodalom három sorát, egy külföldi minisztert, három rugbójátékost, két-két félmillió zsebkendőt, egy konzervgyárat, egy mun'ciógyár alaptőkéjének felét, tizenhat szeszcsempész bandafőnököt. Hétszer ment férjhez és kilenceszer vált el. Ez annyira kiéhvatta Amerika bámulatát, hogy most szobrot állítanak neki. Ugy tervezik, hogy valamelyik állomás'lagból fogják kifaragni. És odaállítják a Tejútra.

Hölgyeim és Uraim, ezzel déli híreink közlését befejeztük.

A viszon' hallásra.

Írók egymás között

Bukarest, december 3.

Liviu Rebreanu és Nichfor Crainic neves román írók között nemrégiben súlyos konfliktus játszódott le, amelynek során egymást becsületsértő kifejezéseket illették. A konfliktusból becsületsértési pör lett, amelyet az illovi törvényszék tegnap tárgyalta le s amelynek során Liviu Rebreanun 15 napi elzárással és 10.000 lej pénzbírsággal sújtották.

Viharos ülés a magyar parlamentben

Peyer szociáldemokrata súlyos támadást intézett az egységes párt ellen

Budapest, december 3.

A magyar képviselőház ma délelőtti ülése viharos szóviták és jelenetek között zajlott le. Az ülés elején ugyanis Kray István báró, kereszténypárti képviselő nagy beszédet mondott s abban a következőket fejtette ki:

A régi osztrák-magyar monarchiát nem kell úgy tekinteni, mint a Habsburg-ház nagyhatalmi törekvéseinek bázisát, hanem egy zárt és a maga nemében tökéletes gazdasági egységnek. Meg kell tehát most is palóztatni az osztrák-magyar vámmuniót, amelynek megteremtése elsősorban érdeke a nagy hatalmaknak, de különösen Franciaországnak. Trianon revízióját ugyanis csak francia hozzájárulással lehet megvalósítani s ennek útját viszont hatásosan egyengetné az osztrák-magyar vámmunió megköése.

Peyer Károly szociáldemokrata képviselő ezután éles támadást intézett az egységes párt ellen s oda jutott el köve kezdetéseiben, hogy különböző becstelenségekkel a lelkiismeretén,

az egységes pártnak nincs is joga benn ülni a parlamentben.

Peyer kijelentéseire elemi erővel tört ki a zaj a jobboldal felől. A képviselők kiabáltak, csapkodtak és döngték a padokat s az egységes párt felől odakiáltották a szociáldemokratáknak:

— Amnesztíások!

— Igen, — vágott vissza Peyer, — azok vagyunk. De nekünk azért adtak amnesztiát, hogy jobboldali gyilkosoknak is megkegyelmezhesse nek!

Az irtózatos zaj lecsillapodása után Peyert mentelmi bizottság elé utalták.

Simon András Peyernek az egységes pártól és a demokratikus kormány szükségességéről elmondott szavait utasította vissza, majd hangsúlyozta, hogy a világ nagy politikusi egyéniségei, Mussolini és Borah már belátták és folytonosan hangoztatják, hogy a békeszerződéseket meg kell változtatni.

A Dimineata közli ezt a szenzációs párbeszédet, amely állítólag Jorga miniszterelnök és Toma képviselő között folyt le

Bukarest, december 3.

Lehet, hogy a parlamenti gyorsírók jegyzeteiből kimaradt ez az alábbi párbeszéd, ami Jorga miniszterelnök és Toma képviselő között zajlott le a kamara szerda délutáni ülésén. A Dimineata azonban azt állítja, hogy parlamenti gyorsírók ide, parlamenti gyorsírók oda, ez a beszélgetés lezajlott s valószínű, hogy a Dimineatanak van igaza, mert az újságírók gyakran függőbbek még a parlamenti gyorsíróknál is az olyan kijelentések lejegyzésében, amiket később hivatalosan maguk az érdekeltek szerelnének meg nem történetek tekinteni.

A Dimineata nyomán mi is érdekesnek tartjuk a megörökítésre a kérdéses párbeszédet. Tehát:

Jorga: Kormányom a király bizalmából és a nép jóakarataiból áll a helyén.

Toma: Miért nem hivatkozik a népnél is a bizalomra? Az alkotmány ezt követelné meg.

Jorga: Honnan veszi ezt a képviselő ur?

Toma: Az alkotmányból.

Jorga: Nekem más a nézetem. Én nem tudok másképpen cselekedni, mint ahogy a dolgokat magamban elképzelem. Ez az én jogom.

Toma: A népek is jogában áll magukat elküldeni, ha megelégedte az uralmukkal. Ez is az alkotmányban van.

Jorga: Nahát, maradjon maga az alkotmánnyal s én maradok a hatalommal. Bratianu George: Ezt a kijelentést aláhuzom!

Jorga: Csak huzzad, ahányszor akarod! A Dimineata dusan fűszerezte megjegyzésekkel ezt a párbeszédet. Többek között leszögezi, hogy ilyen példátlan kijelentéseket kormányolnók még nem merészkedtek megkösköztetni. A cikknek pedig ezt a címet adta a Dimineata: Van alkotmány, vagy nincs alkotmány?

The Ray Co. INC

Egy különös lufiüzlet sirköve a hivatalos lapban

Bukarest, december 3.

A Monitorul Oficial legutóbbi számában rendkívül érdekes hír jelent meg, a melynek az előzményei is feltűnést tarthatnak igényt. A hivatalos közlemény minisztertanácsi határozat: közül, a melyben a minisztertanács kimondja, hogy a nyár folyamán a The Ray Bar Co. INC. nevű állítólagos műszaki társasággal kötött megállapodását semmiznek és érvénytelennek jelenti ki.

A nyár végén, illetve az ősz elején a napisajtó részletek kiterjedőleg foglalkozott ezzel az „amerikai üzletkötéssel”, amelynek most ilyen dicsőien vége lett. A fentnevezett társaság ugyanis ajánlatot tett a román kormánynak, hogy az állami tisztviselők részére kedvezményesen és részletszámításra szállít mindenféle közszükségleti anyagot és sikkölése csak annyi, hogy az esedékes részleteket a közlisztviselők fizetéséből levonathassa. A cég bejelentése szerint, százmillió dolláros alaptőkével rendelkezik és New-

yorkban van a központja.

A minisztertanács érdemlegesen foglalkozott az ajánlattal és előbb augusztus 15-én, majd szeptember 30-án jóvá hagyta a megállapodást, amelyről a minisztertanácsi határozat a Monitorul Oficialban is megjelent. Persze sekinék se jutott észébe, hogy utánanézzon az ajánlattevő bemondásainak. Később aztán kiderült, hogy

a hangzatos című cég a levegőben van, illetve tizenötezer dolláros alaptőkével megalakult ugyan, de egyenesen és kizárólag erre a romániai megállapodásra támaszkodva s részvényitőkéjük még egy-negyedét sem fizették be a nem egészen megbízható newyorki részvényjegyzők függéként — mondja az újabb minisztertanácsi határozat — jogi aggodalmak is merülhetnek fel, mert nem igen lehet törvényes formát találni arra, hogy az állami tisztviselők fizetéséből ilyen címen bármilyen összeget levonjanak.

Exhumálni!

Szakáli István rejtélyes halála a parlament előtt

Bukarest, december 3.

Szakáli István, a kerfalfvi csendőrör-sön titokzatos körülmények között kiszenvedett szerencsétlen csikszenttamási gazdálkodó ügye kezd megértemellen országos botrányok középpontjába kerülni. Nem egyszer, de többször követeltük mi is, hogy ha egyébként nem, a felháborodott közvélemény megnyugtatótásért

exhumálják a holttestet s alapos vizsgálattal derítsenek fényt a titokzatos haláleset tulajdonképeni okára. A csiki hatóságoknak azonban min-

den sürgősebb volt ennél, sőt a vizsgálóbíró valóságos hajszát indított azok ellen az újságírók ellen, akik a Szakáli nevét le merték írni.

A felháborodott közvélemény kiáltó szavát azonban nem lehetett elfojtani. A csikiak keresték a bizonyítékokat arra, hogy Szakáli valóban a csendőrbrutálisoknak esett áldozatul, de keresték az okát annak is, hogy a felsőbb hatóságok miért nem akarják beindítani az annyir-szükséges vizsgálatot. Keresték és megtalálták, s amint a fejlemények mutatják, nem is rejtették véka alá.

AZ EMÉSZTÉS SZENVEDÉSEI

Ha étkezés után gyomráról szenved, ez előállhat a savak hatása által. A savak megtámadják a gyomorfalak érzékeny részzeit és a fájdalom minden étkezés után ismétlődnek és erősödnek. — A savak neutralizását legjobban végzi a Magnesia Bisurata. — Ez az anticiad csillapító. — Egy fél kanálka kevés vizben étkezés után véve, azonnal megszünteti a gyomorégést, savanyu érzéseket, nyomásokat, gázokat és másfajta emésztési zavarokat. Magnesia Bisurata minden gyógyszerárban és drogériában kapható.

Willer József magyarpárti képviselő a kamara csütörtök délutáni ülésén interpellációt jelentett be az igazságügyminiszterhez. Az interpelláció, amit a csikiak faksimillékkel és fényképfelvételekkel támasztanak alá, megdöbbentő leplezés erejével hat.

Willer az igazságügyminiszter elé tárja, hogy a kerfalfvi csendőrök egyenesen felsőbb utasításra brutalizálják a szerencsétlen vádlottat, akinek az embertelen bántalmazásában maga az egyik igazságügyi közeg is saját kezűleg résztvev.

Ezt azok a csendőrök vallják és vallották, akik saját hőharmukájuktól később maguk is megboradtak. Nem igaz tehát az, hogy Szakalit szívészélhűdés érte volna, amint az is hazugság, hogy a szerencsétlen ember felakasztotta volna magát.

Szakalit a szó szoros értelmében halálra kinozták a csikkarefalvi csendőrör-sön.

Ez magyarázza meg azt, hogy a hatóságok minden exhumálásra vonatkozó kérését visszautasítottak és hogy az annyira szükséges vizsgálat érdekében semmi sem történt, sőt a főügyész és a vizsgálóbíró mindent elkövettek, hogy a borzalmas ügyet eltussolják. Az interpellációval Willer nyomatékosan kéri magát az igazságügyminisztert, hogy haladéktalanul rendelje el a legszigorubb vizsgálatot.

A kamara ülése

Bukarest, december 3.

A kamara szerda délutáni ülésén a Manolescu-csoport nevében Florin Zaharia képviselő hivatalosan bejelentette a kamarának, hogy a Manolescu-párt megalakult és eddig tíz képviselő csatlakozott hozzá. A nyilatkozat további részeiben Florin Zaharia kifejtte, hogy Manolescu és társai nem akarják a mindenáron való ellenzékiekedést, de erőteljesen lépnek fel minden olyan törvényjavaslat ellen, amelyek nem állanak a Jorgától annak idején kifejtett program alapján.

Egyszóval: Manolescu és társai lesznek ezentul az igazi jorgisták.

A kamara csütörtök délutáni ülésén Vrabiescu többségi képviselő a parlamenti kezdeményezés jogán az alábbi kétszakaszos törvényjavaslatot terjeszti be:

1. Ne legyen egyetlen egy állami tisztviselő sem, bárhol is teljesítsen szolgálatot, a meggyénél, a városnál, vagy pedig állami felügyelet mellett dolgozó autonóm üzemeknél, egyszóval bármilyen olyan állami állásban, ahol fizetését költségvetési alapon utalják ki, — aki negyvenezer lejnél magasabb havi jövedelmet huz az államtól. Ebbe a negyven-ezer lejbe beleszámítandnak mindenféle napi-díjak, tantiemek és másfajta jövedelmek.

2. Csakis negyvenezer lej jövedelmet huzhassanak azok az állami tisztviselők is, akik nem egy, hanem több helyen teljesítenek szolgálatot. Ebben az esetben a többhelyről, többféle címen huzott fizetések összege nem lehet több, mint negyvenezer lej.

A SZENATUS ULÉSE

Suciuve Saveanu azt követelte, hogy az állami tisztviselők és nyugdíjasok hónapok óta visszatartott járandóságait karácsonyig okvetlenül fizessék ki.

Angelescu, a liberális kormány volt közoktatásiügyi minisztere az iskolaiügyi problémák felsorolása közben éles támadást intézett Jorga közoktatásiügyi miniszter ellen, aki az elemi iskolák fenntartásának költségeit a községekre és megyékre hárította át. „Ez borzalmas intézkedés” — mondotta beszédében Angelescu, mire Jorga így válaszolt:

— Sokkal borzasztóbb az, hogy nem tudunk fizetni. És ha ön mégis tudná, hogy miről fizessék ki a tanítókat, akkor csak álljon elő vele!

— Miniszterelnök ur, ön nagyon súlyos kijelentéseket tesz, — válaszolta Angelescu.

Jorga azonban a vita további során újból kijelentette, hogy az államkassza üres, a tanítókat tehát nem tudja fizetni. Angelescu arra mutatott rá, hogy a tanítói kar fizetését mégis a közigazgatási szervekre hárítják, akkor az lesz a végeredmény, hogy az iskolákat be kell zárni.

SVÁJCI TÖRTÉNET LYA DE PUTTYRÓL,

aki mindig tiltakozott a hazaárulás vádjá ellen

Genf, december 3.
Szegény Putty Lya, akinek torkodra

szadi egy ártatlan csirkeméből és akiről tulajdonképpen a talki ölmeg, soha nem fogom elfelejteni, hogyan ismerkedtem meg Veled S. Moritzban. A téli szezonra egy magyar arckérajzoló hívott meg, hogy menedzserem kissé. Valójában ez undok robotot jelentett számomra, az előkelő szánodár összeköttetésénél napszámra mosolyogni az angol hölgyekre, ügyetlenül bukfeceznit a darázsderaku belga korcsolyaművésznek oldalán és napfürdőzni a kövér Rothschild báróval, hogy naponta meg legyen a „két fejünk”. Térdig kellett járnom a hóban a fejek után, mert jószántukból nem jöttek a St. moritzi művészalbum átvételére alkalmas rajzalanok.

Végre megtudtam, hogy új vendég érkezett a világ legszíkrazóbb téli örömeinek színhelyére: Lya de Putty.

No, ha valaki megmentheti az albumunkat, az csak a népszerű filmszínésznő. Fogtam magam és felkerestem éppen akkor, amikor hazatért egy skiturjáról.

— Kedves Putty Lya, nem interjú miatt jövök. Hanem egy magyar festő albumán nagyon lendítene, ha Maga is csinálna egy kis propagandát az ismerősei között...

A szép Lya összekuporodott a széken, mint egy hatéves gyermek és rámszegezte tekintetét.

— Legyen... Megnézzük, mit tud a maga festője...

Másnap a Kulum-szállodában jöidőben megsugtam a lift-boynak, hogy a világ-hírű sztár egy hátsó feljáraton vendégségbe jön hozzánk és kérjük az eseten diszkreció alatt tartani. Hát mire érkezett a randevu ideje, úgy elterjedt a híre a látogatásnak, hogy a five o'clock mépei abbahagyták a táncot és a verébfeji táncmester vezetésével odaszegtek a mellék-kapuhoz. Mindenki Putty Lyát akarta látni.

S a művész pontos időben megjelent, diszkreten, gyermektegen, aranyosan mosolygott, amint illik is a Hindu Sirmak Mirjámjához. Körülnézett az ateliénkben, néhány közvetlen szót váltott a rajzolóval és feleségével, s megígérte, hogy másnap lerajzoltatja magát. De másnap nem jött el és a titkárnője (egy fanyar ellenszenves nő, Nizsinszky Ballettmeister elvált felesége) kimérten válaszolt a telefonból:

— Tudja, ha már meg is hozná a Művész ezt az áldozatot, hogy egy órány kereszttel vesztene marad, inkább Önöknek kellene fizetni, amiért a művésznő beletetethetik az albumba... Micsoda reklám...

A rajzoló a fejét vesztette az idegességtől, de én is dühöngtem mérgemben, hisz időközben — igazán érdektelenül — órási cikket írtam a színésznőről, egy cikket, amelybe ifjú lelke minden rajongását beleöntöttem...

Végre harmadnap este sikerült elcsipnem a telefonál. Csak úgy remegett hangom az idegességtől.

— Vártuk a rajzolóhoz... Ugy látszik elfelejtkezett rólunk... Látja művésznő, a magyar újságíró minden alkalommal megteszi a kötelességét, amikor szolgálatjára lehet egy színésznőnek. De a művésznők... Istenem... úgy látszik nem lehet rájuk számítani...

S ezzel letettem a kagylót a mondat közepén...

Hát még aznap este levelet kapunk Putty Lyától. Bár reggel Berlinbe készült Janningshoz, úgy érzi, nem tudna elutazni, ha el nem bucsuzna tőlünk. És vár másnap délelben a szállásán a „széanszhoz”.

Egy előkelő politikus leplezte le a magyarországi puccstervet

Az elmúlt éjszaka ismét előállított néhány puccsisít a budapesti rendőrség

Budapest, december 3.

A puccskísérlet résztvevőinek szerdai kihallgatásán rendkívül érdekes részletek derültek ki az összekülvők terveiről. A Magyarországi című budapesti lap jelentése szerint

a puccsot tulajdonképpen egy előkelő politikus leplezte le a hatóságok előtt. Ennek a politikusnak — akinek nevét a tudósítás nem közli — az összekülvők igen szomorú szerepet szántak: őt akarták tudniillik a puccs végrehajtásakor legelsőnek meggyilkolni. Ez a politikai előkelőség annyira ismerte a puccskészülődéseket, hogy a résztvevőkről teljesen pontos névsort szolgáltatott a rendőrségnek.

A rendőrségi kihallgatások rendje megnehezült, mert a jegyzőkönyvezések során folyton újabb és újabb nevek kerülnek

Egy új fordulat

Jövedelmi dézsma jön a rendkívüli tisztviselőadó helyébe

Egyelőre még csak tárgyalnak erről a megoldásról, de a pénzügyminiszter már hajlik felé — Az új megoldás az lenne, hogy akiknek nagyobb fizetése, vagy jövedelme van, mint egy minisztériumi vezérigazgatónak, az jövedelmének 50 százalékát fizeti a kincstárnak rendkívüli adó fejében

Bukarest, december 3.

A rendkívüli tisztviselőadó körül még változatlanul folyik az ellenállási küzdelem, amely végül is komoly megfontolásra kényszeríti az egyébként hajlíthatatlan pénzügyminisztert. A kérdéssel kapcsolatosan mindeddig csak olyan nyilatkozatokat tett Argeloiu pénzügyminiszter, amelyek némi engedményeket helyeztek ugyan kilátásba, de a kivételes tisztviselőadó elejtésének lehetőségét teljesen kizárták.

Eppen ezért nagy meglepetésre tarthat számot az alábbi értesülésünk, amelyet feltétlenül mértékadó helyről szerezünk és amely a rendkívüli tisztviselőadó elejtéséről számol be.

Arról van szó, hogy a pénzügyminiszter nem csak a tisztviselőrétegek, hanem a gazdasági élet minden ágának egyöntetű tiltakozása következtében elhatározta, hogy

megyeegyszer revízió alá veszi ezt a kérdést és ha lehet elejti ezt a valóban rendkívüli adót.

A különböző kombinációk során a pénzügyminiszter arra a meggyőződésre jutott, hogy van lehetőség arra, hogy a tisztviselők rendkívüli adója címén a költségvetésben előirányzott bevételt pó-

tolja. Az új megoldás az volna, hogy a pénzügyminiszter nem ejti el egészen előbbi tervét, de módosítja olyképen, hogy a tisztviselők széles rétegét ne érintse ez a kivételes adó. Eszerint minden olyan tisztviselő, vagy más alkalmazott, akinek a fizetése és magánjövedelme meghaladja egy minisztériumi vezérigazgató fizetését, ezen felül jövedelmének 50 százalékát fizeti be a kincstárhoz rendkívüli adó címén.

Ennek a megoldásnak meg volna az az előnye is, hogy az olcsóbbítást mozdítaná elő, mert arra késztené a magánvállalatokat, hogy tulságosan javadalmazott igazgatóinak, igazgatósági tagjainak nagy jövedelmeit lepi sél, mialtál — a pénzügyminiszter elgondolása szerint — kevesebb személyi kiadás lévén, olcsóbban termelhetnek a vállalatok.

Ettől függetlenül, a költségvetési hégzag betöltésére, továbbra is fenntartanak azt a 10 százalékos egyenes és jövedelmiadó emelését, amelyet még a nemzeti-parasztpárti kormány léptetett életbe 1930 elején és amelyet 1932 évre el akartak törölni.

Ezt a kombinációt annak ellenére, hogy kompetens helyről szereztük információkat, fenntartással közöljük.

Nagy szabású banküzletek Németországban

Berlin, december 3.

A birodalmi gazdasági tanács új programja alapján nagyszabású fuziók készülnek a jelentékeny pénzintézetek között. A terv az, hogy egyes nagybancokból bankblokkot létesítsenek, amely az államkincstártól több évre jelentékeny kölcsönt kapna, hogy így a megszüntetendő pénzintézeteket könnyebben lehessen felszámoltatni. A terv kimöli, hogy a fuzió következtében, sok bankfiók válna fölöslegessé, ami jelentékeny megtakarítást eredményezhetne.

Legszebb ajándék a KÖNYV

Ha örömet akar szerezni gyermekének születésnapra, névnapra vagy karácsonyra, vásároljon

Könyvet az ifjúságnak

Képes könyvek 3—4—5 éves gyermekeknek 30, 60, 70 lej

Meséskönyvek 6 7 éves gyermekeknek: Andersen, Grim Tündérmesék. Posabácsi meséi 36, 60, 70, 136 lejes árbau.

Benedek Elek mesék:

Vidám mesék	75.
Székelyföldi mesék és mondák	75.
Bohókák mesék	75.
Tündér mesék	75.
Virágoskert, nagy album alakú könyv	204.
Róka és komámasszony	136.
Csodalámpa, Piros meséskönyv	217.
Csodalámpa, Ezüst meséskönyv	285.

Ifjúsági könyvek fiuknak, lányoknak

8—9—10—12—14 éves gyermekeknek

HAUF: A köszív és más mesék	85.
A golyakal fa és más mesék	85.
DUGÓ DANI: A nagy városban	85.
Vad ember lesz és pajtásai	85.
Világgya megy	85.
MAJTHÉNYI: Pidri, Podri és a varázsló	85.
Kőficz kalandjai	140.
GULLIVER utazásai	140.
FUTSEK ANNA: Két leány élete	140.
DANIELNÉ LENGYEL LAURA: Az idegen leány	140.
STOVE: Tamás bátya kunyhója	140.
DAUDET: A kis izé	140.
FABIAN GYULA: Gábor diák	140.
TARASCONI TARTARIN kalandjai	90.
SERESS: A magyar Robinson	90.
COOPER: Az utolsó Mohikán	90.
MIKSZATH KALMAN: Magyarországi lovagvárai	130.
Tavaszi rügyek	130.
Két koldusdiák	265.

Molnár Ferencz: Pál-utcai flux	
nagy díszkiadás	Lei 340
olcsóbb díszkiadás	Lei 170

TUTSEK ANNA: Az élet iskolája	170.
TWAIN MARK: Koldus és királyfi	290.
RHODEN: Makrancos Erzsike	217.
DONASZY: Miklós vitéz	258.
JACK LONDON: Jeromos és Mihály	251.
AMICIS: Szív	202.
MÓRICZ: Légy jó mindhalálig	265.

Komáromi János:	
Szép vagy Magyarország	Lei 255
Móra Ferencz:	
Hol volt, hol nem volt (mesék)	Lei 221

Verne Gvula, May Károly:

utleirásai igen nagy választékban. Fentieken kívül is rengeteg sok könyv van raktáron.

Rendeljen már most, hogy megkaphassa azt a könyvet, amit kiválaszt!

Póstai rendeléseket azonnal elintézzük, a portó és utánvételi költségek felszámításával

Brassói Lapok Könyvosztálya

Mindenki, aki jól akar járni

A MEGMARADT

ASCHER

árukból vásárol, amelyeket most hallatlanul olcsó árbau lehet beszerezni. — Jegyezze meg a címet:

Brassó, Tehénpiac 4. szám

Argus reklám

A BUKARESTI INFERNO KAPUJÁBAN

Ha a detektív ur haragszik. Mit mond az erkölcsrendészeti kapitány. A „madám” ad előleget. Egy magyar lány borzalmas kalandja a colentinai pokolban

Bukarest, december 3.

Még a kabátját sem vette fel, csak úgy, a hogy volt, egy könnyű bluzban és szoknyában szaladt át a sarki fűszereshez és nem jött többet vissza. Az anyja egy óra múlva, — amikor hiába várta vissza a leányát. — kétségbeesve szaladt be a környéket. Sorra kérdezett mindenkit, aki arra járt, hogy nem látott-e egy fiatal, tizenkilenc éves leányt, fehér bluz volt rajta és kockás drapp szoknya? Nem. Senki sem látta az eltűnt leányt...

Igy kezdődött Varga Ilona fantasztikus tragédiájának első felvonása...

Vargáné persze nem nyugodott bele, hogy a lánya egyik percről a másikra, a déli órákban eltűnjön a népes bukaresti utcákról. Jött és ment, kérdezősködött a szomszédoktól, volt a rendőrségen, elment a mentőkhöz. De hiába. A leánya, a szép, fiatal tizenkilenc éves lány, mintha csak a föld nyelte volna el, — eltűnt. Három nap múlva, — amikor a szegény asszony kétségbeesése már a tetőfokát érte el, — levelet hozott a posta. A borítékban kis ap-

ró fehér cédula volt. Kapkodó, kuszált írással néhány sor. Az összehajtogatott papíron, a hevenyészve írt sorokon meglátszott, hogy a levélkét titokban, kapkodva írhatta a levél küldője:

...anyám, itt vagyok bezárva a Colentina kórházban, úgy érzem, mint a rabot, levelet sem írhatok neked, az isten szerelmére szabadíts ki innen, mert öngyilkos leszek, de gyorsan gyere, ha még életben akarsz találni, itt vagyok bezárva a beteg lányok között és hiába rimámkodok, hogy nekem semmi bajom sincs, az a detektív, aki annyit járt utánam, állt bosszút rajtam, mert nem akartam rá hallgatni, az záratott be engemet, anyám, segíts rajtam...

Ez állott a hevenyészve írott sorokon. És most tessék elképzelni a szegény asszony lelkiállapotát, amikor ezeket a kétségbeesett sírással teli sorokat megkapta, félőrülten rohant a Colentina-kórház kapujához.

A bukaresti infernó kapujában

A Colentina kórház...

Sokszor volt szó e lap hasábjain erről a kórházról, ahová a bukaresti fertőző elnevezett perditákat terelik össze. Nem egyszer írtuk meg, hogy ebben a hírhedt intézményben páriákhoz hasonlóan bannak az odatévedt szerencsétlen teremtésekkel. Amikor legutóbbára alkalmunk volt beszélni a bukaresti erkölcsrendészeti vezetőjével, nyíltan feltettük neki a kérdést:

— Kapitány ur? Igaz-e az, hogy a Colentina kórházban ostonnal verik a szerencsétleneket? Gyógyítás helyett ostonnal traktálják őket? Igaz-e ez?

A kapitány így válaszolt:

— Ha maga ismerné azokat a minden emberségtől kivetkőzött bestiákat, akiket a Colentina kórház nembeteg osztaán őrznek, másképpen látná a helyzetet. Tudja-e, hogy az ápolók, erős, tagbaszakadt legények, nem mernek egyedül bemenni a kórterembe?

Ez volt a válasz, amit a kérdésünkre kaptunk.

Beszéltünk egy magyar orvossal, aki már évek óta az erkölcsrendészeti rendőrség szolgálatában áll. Ezeket mondta:

— Még a nyáron történt... egy fiatal lány jelentkezett nálam orvosi vizitre. Mar a futólágos vizsgálat alkalmával megállapítottam, hogy súlyos fertőző nem betegségben szenved. Beutaltam a Colentina kórházba. A szerencsétlen lány letérdelt előttem és úgy könyörgött, hogy ne tegyem tönkre... a kórház fel fogja emészteni minden megtakarított pénzét és... Az orvosi lelkismeretemre hivatkozva, kénytelen voltam elutasítani a kérését. Hát mit gondolt? — mondtam neki, — bírtónbüntetést érdemelne, ha rátrátna az egész régi lapjára, hogy egészségesnek találtam, a mikor százával teheti betegé az embereket. Ott voltam, amikor ezt a lányt, a Colentina-kórház zöld betegszállító autóján elszállították...

... egy hét múlva megdöbbenve látom, hogy egyanez a fiatal leány megint ott áll a scrubban, a perditák között, akik az orvosi vizsgálatra várakoznak. Behívtam:

— Mi van magával? Hogyan került Ön ki a kórházból, hiszen az a betegség, amellyel én beküldtem magát, minimálisan hat hét alatt gyógyítható...

A leány a szemeim közé kacagott:

— Ugy-e, kértém, doktor ur, hogy ne küld-

Itt van a lányom, engedjen be

A Colentina kórház vasrácsos kapuját egy kétségbeesett idősebb asszony rázza és sikoltozva kér beocsátást.

A portás, erős, tagbaszakadt ember, megkérdezi:

— Mit akar?

— Az isten szerelmére engedjen be... itt van a lányom... erőszakkal behozták ide a kórházba.

— Nem lehet... — hangozott a válasz, — betegeket csak csütörtök délután szabad meglatogatni.

Még két nap volt csütörtökig. Ez a szegény asszony félőrülten szaladgált protekcióért. Már nem azt kérte, hogy az ártatlanul elfogott leányát engedjék szabadon, hanem csupán annyit, hogy a lányát viszontlátassa.

Nem sikerült protekciót szereznie. Be kellett várnia a csütörtöki napot. Már délelőtt ott állt a kapu előtt és szívszorongva várta, míg a rácsos kapu délután két órakor felnyílt előtte.

— A lányomat akarom látni...

— Hogy hívják a lányát?

— Varga Ilona.

jön kórházba, úgy-e, mondtam, hogy a kórházi kezelés sokba kerül és el fog fogyni minden megtakarított pénzem.

...Ujra megvizsgáltam és megdöbbenve kellett konstatálnom, hogy a multkor megállapított betegsége még jobban kifejlődött. Kímélet nélkül újra ráírtam a jelentés első lapjára: Beutalandó a Colentina kórházba.

A leány cinikusan felbiggyeszti szájával mondta:

— Ahogy a doktor ur akarja...

És egy hét múlva megint ott volt nálam, ruzsos szájjal, fehér puderral az arcán.

— Hát már megint kiengedték?

— Igen.

— Megint úgy jöttél ki, mint a multkor?

— Igen.

— És ha most megint beutallak a kórházba, mit fogsz tenni?

— Megint ki fogok jönni, habár már nincs pénzem.

— Hát pénz nélkül is ki tudsz szabadulni a Colentinából, annak dacára, hogy beteg vagy?

— Nem... nem, pénz nélkül nem lehet kiszabadulni... hanem a Madám-tól kapok pénzt... előleget kérek... mert az én pénzem már elfogyott.

És a magyar orvos, amikor idáig mesélte ezt az egész valószínűtlenül hangzó történetet, keserűen elmosolyodott.

— Tudja, mi történt? Ott álltam a lány előtt és elnéztem a megkínzott ruzsos és puderral kikészített arcát és aztán:

ráírtam a lapjára, hogy: egészséges. Mit tehettem volna mást, hiába utaltam be a kórházba, legfeljebb csak azt értem el, hogy ezt a szerencsétlen fiatal leányt, aki odadobta a testét a bukaresti máglva enyésző lángjainak, — akaratomon kívül, — megfosztottam megtakarított pár ezer lejétől...

Ezeket mondta magyar orvos ismerősünk és még azzal egészítette ki a fentieket, hogy ezt a kalandját, hivatalos nyelven megfogalmazott jelentésben is leszögezte, amit eljuttatott felettes hatóságaihoz, azonban választ még ma sem kapott rá.

Az erkölcsrendészeti kapitány és a magyar orvos nyilatkozataiból talán már elég világos képét nyerték olvasóink arról, hogy milyen életet folytatnak a bukaresti mocsárban elcseszt perditák a colentinai infernóban.

— Tessék várni.

A szegény asszony várt öt percig és aztán megkapta a választ:

— A lányá jól érzi magát, — de beszélni nem lehet vele...

A kétségbeesett asszonyt nem lehetett olyan könnyen eltávolítani a kórház épületétől. Nagy botrány volt. Kétségbeesett sikoltozások... szinte közelharcokig fajuló brutális jelenetek.

— A lányom nem beteg... elrabolták tőlem a lányomat... adják vissza a gyermekemet...

Másnap a szerencsétlen asszony újra megpróbálkozott a kórház kerítésénél.

— Egy kis élelmet hoztam a lányomnak, — mondta csendes hangon, — ha már engemet nem engednek be, legalább ezt a kis élelmet...

De a Colentina kórház kapujánál álló cerberusok kíméletlenül elzavarták a kétségbeesett anyát.

Teljes tíz nap telt el, míg sikerült Varga Ilonát kiszabadítani a Colentina-pokolból. Az egyszerű asszony egészen csodálatos össze-

MA
CSÜTÖRTÖKTŐL

A LEGHIRESEBB
FILMPRIMADONNA:

LIANE HAID

IDEI FILMSZENZACIÓJA, — NÉMET
ÉNEKLŐ, TÁNCOS FILMOPERETTE.

SZEBB ÉS JOBB MINT
A „LIED IST AUS” ÉS
„OPERABÁL”

A BOHÉMEK KIRÁLYNŐJE

DIE MÄNNER UM LUCIE)

PARTNEREI: OSKAR KARLWEISS, WALTER RILLA,
LIEN DEYERS, TRUDE HESTERBERG ÉS HUSZÁR PUFFI.

KÉT ELŐJÁTÉK: Operanyitány a TELL VILMOS operához,
előadja 120 tagú berlini filharmonikus zenekar

MAGYAR FELIRATOK!
LESZÁLLÍTOTT HELYÁRAK!
WESTERN BESZÉLGÉP!

UJ
MICKI-MAUS

MA A BRASSÓI MODERN MOZGÓBAN

kötetésekre tett szert, képviselőket keresett fel, járt a minisztériumban, beszélt a rendőrprefektussal, protekciót szerzett a kórházigazgatóságához és tíz nap múlva: Varga Ilona kiszabadult.

Felkerestük. Beszélni próbáltunk vele:

— Az isten szerelméért... félek, hogy az a detektív, aki már egyszer odajuttatott, megint be fog vitélni... ne tessék írni egy szó sem, úgy történt, hogy csak éppen kiszaladtam a lakásunkból és karon fog alaki és vitt magával az őrszobára... az a szerencse, hogy sikerült értesíteni az anyámat, mert különben még ma is bent lennék...

Eltakarja az arcát és sirni kezd. Az ott áldt borzalmak hatása alatt egész testét el rázkódik.

— Hiába mondtam, hogy nem vagyok beteg, hiába kértém, hogy engedjenek szaba-

don... ha nem jön értem az anyám, végezem volna magammal... aztán, amikor a felügyelőnő mondta, hogy szedjem a cokmokat, mert szabadon engednek, még ott a kórházban odajött hozzám egy asszony és azt ajánlotta, hogy menjek el hozzá, hogyha nála leszek, soha többet nem kerülök a Colentinába...

Aztán könnyek között még néhány szót: — Nem voltam beteg... hová gondol... úgy, mint a sintérek, fogtak el engemet, szoknyában és bluzban, míg kiszaladtam az utcára.

A bukaresti infernó kapuja.
Colentina.
1931-ben.

Farkas Aladár

Magyarországon nem megy simán a nyugdíjak megnyirbálása

Budapest, december 3.

Az egységes pártnak igen komoly és következményekben egyelőre boláthatatlan konfliktus keletkezett a magyarországi nyugdíjasok sorsára egyáltalán nem közömbös javaslat miatt. A javaslatot maga Károlyi Gyula gróf minisztereinek készítette el és az volt a szándéka vele, hogy a magyarországi nyugdíjasok járandóságait csökkentse.

A miniszterelnök antiszociális elgondolásai a párttagok nagyrészenek helyeslé-

sét nem tudták megszerezni, mire Károlyi bizalmi kérdést csinált a nyugdíjak csökkentésére vonatkozó javaslat elfogadásából.

Annak ellenére azonban, hogy a miniszterelnök még a bizalmi kérdést is megkockáztatta ennek a nagy nyugtalanságot okozó javaslatnak érdekében, a pártot mégsem sikerült leszerelni. Az egységspárt csütörtök este újabb értekezletet tart és azon újból megvitadják hogy hozzájárulást adhatnak-e a nyugdíjak megnyirbálásának tervéhez.

A példaadó Csehszlovákia, ahol gazdasági okokból négy hónappal le- szállítják a katonai szolgálati időt

Prága, december 3.

A leszerelési konferenciát előkészítő párisi értekezlet botrányos kudarca után bizonyára megnyugvással vehetjük tudomásul, hogy a fegyverkezési örület — legalább Csehszlovákiában — kissé lecsökkent. A csehszlovák hadügyminisztérium a kormány utasítására elkészített egy törvényjavaslatot, amely arról intézkedik, hogy

a csehszlovák köztársaság hadseregében a szolgálati időt az eddigi 18 hónap helyett 14-re szállítsák le.

A nagyjelentőségű törvényjavaslatot már karácsony után a csehszlovák parlament elé terjesztik. A javaslat indoklása azzal magyarázza meg a katonai szolgálati idő leszállítását, hogy a gazdasági okok miatt nem lehet a huzamosabb szolgálati időt fenntartani.

Hírek

— A MARKOVITS RODION-EST MÜSO-
RA. A „Sibériai Garnizon” írójának óriási
érdeklődéssel várt estéje a következő szen-
zációs műsorszámokból áll: 1. Bevezető,
mondja dr. Fűzi Bertalan. 2. Markovits Ro-
dion konferansa. 3. Weisz Ilona zongoramű-
vésznő: Chopin Nocturne b-moll, Scherzo h-
moll. 4. Markovits Rodion új regényéből ol-
vas: A faluba bevonul a kamat. Ezután szü-
net következik. Majd, 5. Markovits Rodion:
Részlet a Natasa című, a Vigszínházban szin-
rekerülő darabjából. 6. Weisz Ilona zongora-
művésznő: Rachmaninoff Szerenád, Liszt
Etude de Concert Des-dur, Dohnányi Capric-
cio F-moll. 7. Markovits Rodion konferansa,
néhány aktuális kérdéssel. Az estély fél ki-
lenc órákor kezdődik a Honterus-aulában.
Még megmaradt jegyek a Zeitschriftenzentra-
lénál és a B. L. könyvosztályánál. (e)

— POLISCIUC LEGUJABB „HÖSTETTE.”
Bukarestből jelentik: Poliscu, a nemrégiben
megszökött besszarábiai bandita újra hallott
magáról. Csernovici jelentés szerint szerda este
két hétkörmözött arcu társa kíséretében
megjelent az ottani Rechter petróleum-cég
irodájában. Az irodában egyedül csak Rechter
tartózkodott, aki ijedében nem tudott gyorsan
engedelmeskedni a „fel a kezekkel” fel-
hívásnak, mire a három bandita fejénként két-
két lövést adott le a szerencsétlen emberre, a
ki nyomban eszméletlenül esett össze. A rab-
lók azután feltörték a kasszát és 160 ezer lej
elrabolva, eltűntek. Rechtert haldokolva szál-
lították be a kórházba.

— A dohánygyári alkalmazottak nyug-
díjszélmei. A kolozsvári dohánygyári
alkalmazottak körében rendkívüli elke-
seredést szült az igazgatóságnak az az in-
tézkedése, amellyel az alkalmazottak
nyugdíjintézetének alapszabályait a szó-
szoros értelmében felrugta. A dohánygyá-
ri alkalmazottak külön nyugdíjintézete
ugyanis 40 évi szolgálat után a körülmé-
nyekhez képest elég rendes nyugdíjat
biztosított, amit az érdekelt kiöregedett
alkalmazottak rendesen kaptak is, ezide-
ig. Most aztán az igazgatóság egész se-
reg munkást bocsátott el a 40 év lejártá
előtt azzal, hogy a nyugdíjállásukból
leszámítják a szolgálati időből hiányzó
éveket. Ez azonban még csak a kisebb
sérelem. A nagyobb az, hogy az
igazgatóság a szolgálati idő számítását
csak a betöltött 21-ik életévtől számítja,
ami lényegében véve nem jelent mást,
mint a nyugdíjak 15 százalékos csökken-
tését, mert az alkalmazottak javarésze
már 14—16 éves korában megkezdte a
terhes gyári szolgálatot. A munkások
elhatározták, hogy felsőbb fórumok előtt
keresnek igazságot a gyár igazgatóságá-
nak tervei ellen.

— Hamis kenyérbélyegek kerültek
forgalomba Kisküküllőmegyében. Di-
csőszentmártonból jelenti tudósítónk: A
helybeli agronomhoz több oldalról jelen-
tés érkezett, hogy a városban hamis 1 le-
jes kenyérbélyegek vannak forgalom-
ban. Az agronom a jelentés nyomán
nyomban vizsgálatot tartott az összes tra-
fikokban, de eredmény nélkül. A hamis
bélyegek csak annyiban különböznek a

Történet, amelyet ha bohózatíró talál ki, kifütyülik

A zajoráni cukorgyár tragikomi-
kus harca a cukorkartellel
és az állammal

Bukarest, december 3.
Rendkívül érdekes és közérdeklődés-
re számított ügyben hozott ítéletet a
csernovici Tábla.

Annak idején, amikor a zarioani cukor-
gyár a maga igen szimpatikus harcát
megindította a cukorkartell ellen, vala-
kinek eszébe jutott, hogy az állam eset-
leg kezét tehet az egész zarioani cukor-
gyárra és ezzel ki lehetne húzni a mé-
regfogát a cukorkáris leszállítására irá-
nyuló akciónak.

A rendkívül érdekes, de egyben meg-
döbbentő jogi elképzelés volt, hogy
a zarioani cukorgyárat néhány napig
a szovjet állam a magának sajátította
ki akkor, amikor még Besszarábia bi-
vatalosan nem volt Románia tulajdo-
na.

valóditól, hogy a perforálásuk nagyobb
és az 1-es számkörűli kék szín halvá-
nyabb, mint a valódiakok. Az agronom
feljelentésére a rendőrség bevezette a
nyomozást az ismeretlen bélyeghamis-
tók leleplezésére.

— Temesvári hírek. Tudósítónk jelen-
ti: Az itteni gyermekmenhely már hóna-
pok óta nem fizeti a tartásdíjat a vidék-
re kiadott gyerekek után. Emiatt a fa-
lusi gyermektartó asszonyok egymás-
hoz hívják vissza a gyermekeket a menhely-
re, amely most a városhoz fordult anyagi
támogatásért. — Hivatalos összeírás
szerint Temesváron 2803 munkanélküli
van, akiknek legnagyobb része napszá-
mos, de van közöttük száz kereskedelmi
alkalmazott is. A város a nőknek 500,
a nőtleneknek 300 lej segélyt, valamint
2—2 méter fát fog kiutalni. — Temesvár
városa egy-egy mézárseket és pékmű-
helyt állított fel minden egyes kerületben
miután a pékek és husvágók nem voltak
hajlandók magukéva tenni a város által
előírt maximális árakat.

— Nagy ur a göröcsfalvi interimár bi-
zottság elnöke. Tudósítónk jelenti: A
közügyekkel mindig törődő göröcsfalvi
közbirtokosság nagy áldozatok árán
községházat építtetett a politikai község
használatára is, de a tulajdonjog fenntar-
tásával. Az átadás alkalmával külön
is kikötötte, hogy a közgyűléseit maga is
mindig ott tartsa abban az épületben,
amit ő épített s aminek tulajdonjoga is
az övé. Évekig rendesen mentek a dol-
gok, most azonban a legújabb Jorga-féle
interimár bizottság elnöke, Both Tamás
a közbirtokosság közgyűlésén igen han-
gosan és igen energikusan kergette ki a
közbirtokossági tagokat a saját székhá-
zából. A közbirtokosság tagjai termé-
szetesen bünvádi feljelentést adtak be a
magáról megfélemezett interimár bizott-
sági elnök ellen, aki hivatalos hatalmá-
val való visszaélésében ilyen messzire
merészkedett.

Miután pedig a szovjetállam jogutódja
Románia, ezen az alapon a román kincs-
tár a cukorgyárat is magának követelhe-
ti.

A gyár tulajdonosa természetesen
kétségbeesetten védte az igazát, s a tör-
vényeségi elmarasztaló ítélet után a cser-
novici Táblához felebbezett, amely teg-
nap hirdette ki az ügyben az ítéletét.

A bírósági döntés kategorikusan vi-
szautasítja a pénzügyminisztérium
keresetét, azzal az indoklással, hogy
a szovjet a magántulajdon elvének a
megtagadásával sajátította ki a cukor-
gyárat, ezt az álláspontot pedig Romá-
nia nem teheti magáévá.

A Tábla a bírósági költségeket, mintegy
tízezer lejt, a pénzügyminisztérium ter-
hére ítélte meg.

— Ideges embereknek és lelkibeteg-
eknek az enyhe természetes „Ferenc József”
keserűviz rendes bélműködést, jó emészté-
st és elegendő étvágyérzetet teremti.
Világhírű ideggyógyosok véleménye alap-
ján a Ferenc József viz használata az
agy és a gerincvelő megbetegedéseinek
is kiválóan ajánlható. A Ferenc József
keserűviz gyógyszerárakban, drogéri-
ákban és fűszerüzletekben kapható.

★ Jövő héten az „M” Fritz Lang film-
szenzációja kerül a Modern Mozgóban
bemutatásra. A film eredetileg erre a
hétre volt programozva, azonban a
magyar feliratok nem voltak készen és
így ennek a világfilmnek premierje ma-
gyar feliratos kopiában a jövő hétre ma-
rad. (e)

★ BRASSÓI ORVOSI HIREK. Ifj. dr.
Flechtenmacher Károly, v. egyetemi tanárse-
géd, a sebeszet, nőgyógyászat-szülést és
röntgentan szakorvosa, az Arvaház-utca-ból
elköltöztött saját házába, mely direkt a Kut-
utcai szanatóriumával szemben épült. Bejárat
a Titu Majorescu-utca felől. Magánrendelés
kizárólag itten, fél 12—fél 1-ig és fél 3—fél
4-ig. Telefon 259. (be)

★ DECEMBER hó vége felé megjelenik
Bukarestben dr. A. Mibashan vezetése mellett
egy „Képes zsidó almanach” román nyelven,
egyes német nyelven irt hozzáadásokkal.

Az Almanach szerkesztésében résztvettek:
Nahum Sokolow, dr. Stern Adolf s. A., dr.
Niemerower I., Schwarzfeld M., Negreanu I.,
dr. Diamant képviselő, Furtună Enrie Toma
A., Axelrad Luca, Drimmer Carol, dr. Ha-
levy M. A., Schweig M. és többen.

Az Almanach több, mint 50 képet tartal-
maz, valamint gazdag anyagot a cionizmus-
ról és a Palesztina-kérdésről. — Technikai
kivitele a modern grafikai művészet magas-
latán fog állani.

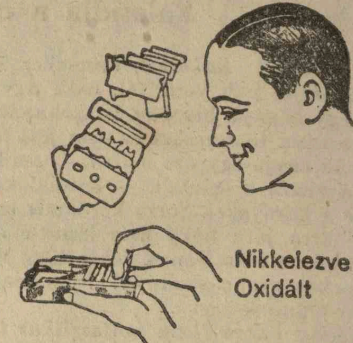
Megrendeléseket már most felvesz: „Alma-
nachul ilustrat evreesc pentru România”, Bu-
carest, Col. Papazoglu 10. (be)

2 UJ MODELL

Allegro

Egy aparátusban egyesítve fenőkő és
lehuzóbőr. Feni egy és két oldalon a
pengéket.

Biztosítja a tökéletes beretvalkozást.

Nikkelezve Lei 600
Oxidált Lei 400

Nagy tökéletesítés

A fenőkőre és lehuzóbőre beallított
fenőtest (penge) villam gyorsan forog.
Kapható késfő és más szakmabeli
üzletekben. Díjmentes prospektusokat

Küld a vezérképviselő: C. I. C.

Str. Emancipată 5, București

— Laine Haid ezidei sláger filmje, a
legheesebb filmprimadonna ragyogó ala-
kításával mátl műsorra kerül a Mo-
dern Mozgóban. „A bohémek királynő-
je” Laine Haid, akit azonban szerelmé-
től és környezetétől elszakít egy dög-
dag bankár. A fenséges asszony azonban
a főúri kényelemből visszavágyik a bo-
hém szerető férfi karjaiba. Sok felejt-
hetetlenül szép dal marad a közönség
lelkében. A humorról. Oskar Karlweiss
táncoskomikus, Trude Hesterberg, a vi-
lághírű komika és Huszár Pufi egy ven-
déglos szerepében gondoskodnak. A film
kiállítására pazar, főúri millió. Páris és a
francia nyaralóhelyeken játszódik le en-
nek a filmszenzációnak cselekménye. Má-
tól két előjátékkal és a leszállított hely-
árakkal játsza a Modern Mozgó. (e)

★ TARTLER ALFRED-cég értesíti t. ve-
vőit, hogy a sorsolás a feltorlódt munká-
miatt technikai akadályokba ütközött és a
nyerő számokat csak holnap számunkban
fogja közölni. (e)

Fehérnemű
mint

Karácsonyi
ajándék

Nedoma Gyula
műhelyéből

Teltházak mellett
zajlott le a

„MAM'ZELLE NITOUCHE”

című filmpereft premierie, mely a világvárosokban mindenütt óriási sikert aratott.
Németül beszélő, énekő hango-film — Főszerepben ANNY ONDRA, OZSZAR
KARLWEIS, HANS JUNKERMANN, GEORG ALEXANDER és JULIA GERDA.

MÉG DECEMBER 3—4—5—6-án KERÜL SZINRE

ASTRA (Apolló) MOZGÓ

Brassó, Telefon. 564.

Telefon 145

Redoute Mozgó

BRASSÓ

Csütörtökön 5 és 7 órakor 'este színház)

„VIHAR A MONTBLANK FELETT”

Pénteken: PARÁDÉS PREMIER!

VALCERPARADICSOM (WALZER-PARADIES)

Egy csodálatos muzsikájú filmpereft, amelynek minden taktusa verni fogja a leg-
népszerűbb slágerek sikerét is.

„Radiola 48”

szereles 7 lámpával (4 ecran-nal) elec-
trodinamikai beszélővel, ele-
gáns kivitelben

Lei 23.900 változó 110 V.

Lei 24.900 változó 220 V.

árak franko Bukarest.

Az R. C. A. készülékei ezen idényben a legjobbakkak és leg-
meglelelőbbeknek bizonyultak.

KAPHATÓK: Brassóban az „ELECTRA”-nál, Marosvásárhelyen REISZFELD
NIC. nél, Segesváron „AUTOTECHNICA”-nál, Karánsebesen GALLI FERENC
nél, Orsován „BINDER GARAGE”-ban, Dáván GODEL MAX nál és a

Romániai képviselőlet új székhely-
lyén

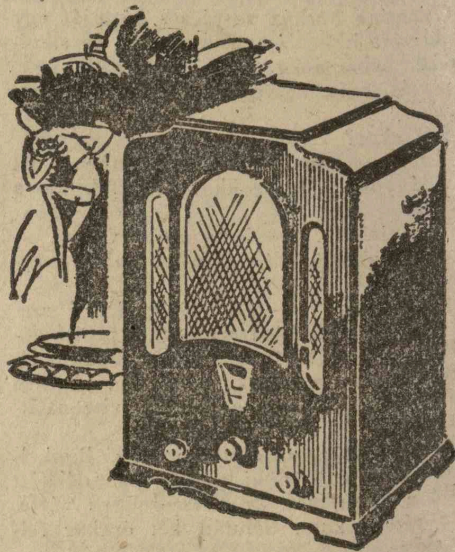
Bukarest, Calea Victoriei 106. I. emelet.

Superette R.C.A.

Superheterodin 8 lámpával (3 ecran-
nal) electrodinamikai
beszélővel

Lei 15.000 változó 110 V.

Lei 16.000 változó 220 V.

Bánsági hírek. Bánsági tudósítónk jelentése. Rákás bánsági községben borzalmas kínok között meghalt a napokban egy Lukács Erzsébet nevű 16 éves fiatal leány, akinek halálával kapcsolatban a hatóságok elrendelték a vizsgálatot és megállapították, hogy a fiatal leányt egy elhibázott tiltott műtétnek esett áldozatul. A vizsgálat további során kiderült, hogy a műtétet a bajba jutott leányon egy Szabadosné nevű Majlát községből való bábaasszony hajtott végre, aki az angyalcsinálást már régóta űzi a környékbeli községekben. A csendőrség az angyalcsinálót bábát letartóztatta és átadta az ügyésznek. — Szécsény községben hirtelen találták meg a lakásán Savi Traján 69 éves földművest. A rejtélyesnek látszó halálából kifolyólag a csendőrség megindította a nyomozást, mert erős volt a gyanu, hogy Savi mérgezésnek esett áldozatul. A megsejtett boncolás alapján az orvosok megállapították, hogy Savi halála előtt közvetlenül rendkívül nagy mennyiségű bort fogyasztott s ennek folytán beállott alkohelmérgezés okozta a halálát. — Tragikus véletlennek esett áldozatul Monostor községben egy Takács József nevű 17 éves serdülő legény, aki vízmerítés közben megcsuszott és a mély kutba zuhant. Segélykiáltásait nem hallották meg és mire ráakadtak, már nem lehetett rajta segíteni. — Véres kártyajátékma játszódott le tegnapelőtt Sosdea község vendéglőjében, ahol Gáspár József községbeli gazda pénzre kártyázott Belintan Trandafir és Jurca János falubeli földművesekkel. Kártyázás közben nézeteltérések támadtak a játékosok között, mire Gáspár az előtte heverő pénzt zsebre téve távozni akart. Erre Jurca egy széklle leütötte a korcsmalámpát s társával együtt Gáspárnak estek, akit a sötétben úgy megkéseltek, hogy életveszélyes sérüléseivel kórházba kellett szállítani.

— **Német bizottság érkezik Bukarestbe.** Bukarestből jelentik: A német-román kereskedelmi egyezményt — mint ismeretes — közbefjött akadályok miatt nem lehetett életbe léptetni. Németország azonban ennek ellenére is tárgyalóbizottságot küldött ki, amely most érkezett távirati jelentés szerint — december 6-án érkezik Bukarestbe és veszi fel a tárgyalásokat a román kormány meghívóival.

— **MRS. ETCETERA.** Nevada amerikai állam Reno nevű városa tudvalevőleg a valódiakör házasságok paradicsoma. A bíróság egyik törzsvendége, egy Willis Carolyn nevű hölgy, aki hatvanégy éves léte mostanában ment férjhez tizenegyed-szer. 1886-ban vezette oltárhoz először a dúsgazdag nőt egy ültetvényes, aki háromévi házasság után meghalt. Utódjától, egy tőzsdeügynöktől az asszony elvált. Azóta a hölgy még kilencszer ment férjhez. Minthogy ismerősei gyakran vannak zavarban abban a tekintetben, hogy mi az ez dőzszerint nepe és vajon ezidőszereint férjes vagy elvált asszony-e, a vele való társadalmi érintkezésben igen gyakran groteszk helyzetek állanak elő. Eppen ezért ismerősei körében Mrs. Etcetera a gunyneve.

— **Vasuti karambol három halálos áldozattal.** Resicabányai tudósítónk jelentése: Tragikus kimenetelű vasuti szerencsétlenség történt Boksánbánya közelében a 16. számú vasuti örház mellett. Egy a szomszédos falvak egyikéből való parasztszekér, amelyen négyen ültek, gyanútlanul át akart hajtani a vasútvonalon, minthogy a sorompók nem voltak az örház mellett lebecsátva. Alighogy a szekér a pályára jutott, egy vonat robogott elő, amelynek mozdonya a szekert elkapta és a bennülőkkel együtt maga alá tiportta. A borzalmas katasztrófa következtében a kocsi bakján ülő gazda, Achim Marcus a két lóval együtt azonnal ki-szenvedett, a szekér többi utasai pedig, Gruta György, Tismonariu Sándor és Tamás János oly súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy közülük kettőn már kórházszállítás közben az uton meghaltak, a harmadik pedig a halállal vívódik. A véres katasztrófát a vasúti őr lelkiismeretlen godatlansága idézte elő azáltal, hogy az érkező vonat előtt elmulasztotta a sorompókat leereszteni. Az eljárást a vasúti őr ellen bevezették a hatóságok.

— **Végzetes kimenetelű korcsmai vérengzés.** Lugosi tudósítónk jelentése: Egy csupa fiatalemberekből álló nagyobb társaság mulatozott Lugos egyik külvárosi korcsmájában amely csakhamar véres csataterre változott át. A vigadozó fiatalok között nézeteltérés támadt, amely két pártra osztotta őket s heves veszekedésre adott okot. Nemsokára előkerültek és megvillantak a kések, s a korcsma vérengzés hatalmas vérengzéssé fajult, amelynek csak a csendőrség körbeépése tudott véget vetni. A vérengző legények közül kettőn, Schreit Jakab és Andreacsa Imre olyan súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy életveszélyes sérülésekkel felhívtak szállították őket kórházba, a többiek pedig a rendőrség letartóztatta és átadta az ügyésznek.

— **Kigyulladt a ház a lakodalmazók feje fölött.** Oravicabányai tudósítónk jelentése: Kevés híján az ököritő tűzkatasztrófához hasonló szerencsétlenség történt Stájerlakon egy lakodalmos alkalmával öv. Szladek Mihályné házában. A nagyszámu vendéssereg Szladekné leányának menyegzőjét ülte s javában állott a lakodalmi vigasság, amikor a lakodalmos ház padlása kigyulladt és hatalmas lánggal kezdett égni a táncolók feje fölött, anélkül, hogy a tűz kitérését a házbéliek észrevették volna. A lakodalmazók jóformán csak akkor vettek tudomást a tüzről, amikor a tüzoltóság teljes apparátussal megjelent az égő háznál, a melyet akkorra már annyira hatalmába kerített a pusztító elem, hogy a tüzoltóknak csak tíz órán át tartó oltási munkálatok után sikerült a tüzet eloltani. A tűz úgy keletkezett, hogy a szoba menyegzőjére felakasztott lámpától a menyegzőt áttűzesedett és a padláson levő nagymennyiségű széna tüzet fogott s hamarosan az egész tetőzetet lángbaborította. A tűznek az egész ház áldozatul esett s másnapra a menyegzőt ünneplő család hajléktalanná vált.

HONJO GENERAITS,

a mandzsuri japán csapatok főparancsnoka

— **Időjárásjelentés.** Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint lényegesebb hőváltozás nem várható, csupán erősebb reggeli ködök, fokozottabb éjszakai lehűléssel.

— **TORDAI HÍREK.** Tudósítónk jelenti: A tordai törvényszék négy tordai betörő bűnügyét tárgyalta, akik ez év őszén teljesen kifosztották Varga József ujtordai lakos szatércsüzetét és lakását. A bíróság a tettesek közül kettőt: Popa Tódot és Kiss Sándort egyen-

DECSEY ZOLTÁN:

A SIRÓ VÁROS

— A rendezésben hasonlóképen gondosan kell ügyelnie, hogy minden alkalmat kiküszöböljön, ami tüntetésre vezethet. A ruházatra, a szinpad feldíszítésére gondolok. A piros-fehér-zöld kombinációnak sem az öltözékben, sem a díszletekben nem szabad megjelennie. Nem szabad régi formaruhákat használni...

De a tatárjárás...

— Vegye le a tatárjárás is a műsor-ról, vagy öltöztesse civilbe a huszárait. És ugyanez vonatkozik a mozira is. Ott meg tegnapelőtt volt nagy tüntetés. Először is kétnyelvű feliratokat tessék használni a képekhez. Elöl az állam-nyelv. A mozi városi tulajdon és a város nemcsak a magyaroké, sőt... A mozi közönsége pedig nem csupán a magyarok köréből rekrutálódik.

— Meglesznek a kétnyelvű feliratok.

— Ez nem minden. A tegnapelőtt bemutatott darab után, amely tele volt magyar táncokkal, magyar viseletekkel, semmi garanciát nem látok. Nem szabad több pesti filmet behozatni...

— Akkor becsukhatom a boltot...

— Tessék becsukni, Nyomban akad, aki átveszi...

— De polgármester ur... A köpcös emberke azokra a pazar vacsorákra gondolt, amelveken a kedves kis fiskális házában annyira szívesen látott vendége volt.

— Így kell ennek lennie. Lépjen összeköttetésbe a prágai filmköleszönzőkkel. Pompás amerikai filmeket szerezhet. A közönség ugyanis majdnem megőrül Harry Pielért.

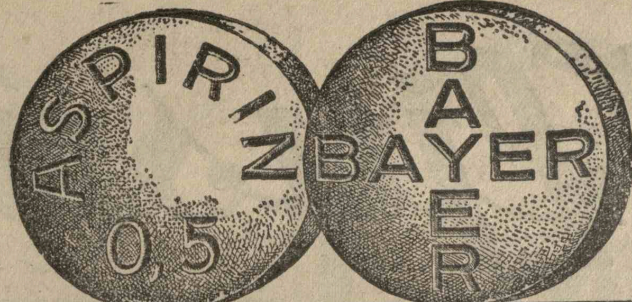
— Hát kérem, ha nem megy másképp, megpróbálom...

Amikor a két direktor lefelé haladt a lépcsőn, egy szót sem szóltak egymáshoz. A szinigazgató így határozott magában:

— Maradok az örhelven.

— A másik meg erre gondolt:

— Fladom a villát, eladom a lapot, eladom a lakást és megyek innen jobb házába.

ASPIRIN-tabletták 20 és 2 darabos eredeti csomagolásban, biztosítják a valódiságot

ként 3-3 évi fegyházbüntetésre, kettőt: Kiss Sándornét és Tóth Annát pedig 3-3 havi fegyházbüntetésre ítélte. E bűntüggyel kapcsolatosan a bíróság a kellő bizonyítékok hiányában felmentette az orgazdaság vádjá alól Zsula Sándor tordai vendéglőst. — A tordai „Erzsébet” magyar Nőegylet elhatározta, hogy a mai általános leromlott gazdasági és pénzügyi viszonyokra való tekintettel az idei farsangon a hagyományos hírt, évekkel ezelőtt mindig a fényes siker jegyében lefolyt műsoros táncestélyét nem rendezi meg. — Balogh Ernőné tordai lakos egy éjszakára házába vett egy vidéki leányt. Másnap elment vásárolni és házába a kis leányára és a vendégre hagyta. Mire hazajött, egy szekrényen elhelyezett táskájából eltűnt 2000 lej. Az asszony feljelentést tett vendége ellen a rendőrségen, akit elő is állítottak. A leány tagadja a lopást. Átadák az ügyésznek. — Egy tordai rendőrszemnek néhány nappal ezelőtt feltűnt egy, a vasúton túl fekvő városrész felől jövő, kórval megrakott szekér, amelyet megállított és tüzetesen átvizsgált. Gyanúja beigazolást nyert mert a kór alatt egy 26 literes hordót talált, amelyben adózatlan feketeszess volt. A szekert bevitték a rendőrségre, ahol vizsgálatot indítottak egy a szeszgyáros ellen, akitől a szesz származik, mint a szeszkereskedő ellen is, akit a küldemény száma volt. — Káptalan Miklós tordai lakos pincéjéből közelebből elloptak 100 liter új bort. A betörők a nordot kigurították az udvarra, tartalmát saját edényükbe öntötték át és az üres hordót ott hagyták. A betörők csak bor után kutattak, mert a lakásba be sem mentek. A tulajdonos, aki a pince feletti szobában aludt, semmit sem vett észre. Csak másnap fedezte fel a lopást, amelyet jelentett a rendőrségen.

— **Egységes szervezetebe tömörülnek az erdélyi földgázszindikátusok.** Tordai tudósítónk írja: Az erdélyi földgázvárosok: Medgyes, Dicsőszentmárton, Mirosvár hely Torda földgázszindikátusai a leg-

régebbi, medgyesi szindikátus vezetésével, amely már ugyanis a „Földgáz-fogyasztók Országos Szindikátusa” nevet viseli, közelebből egyesítés, országos jellegű szervezetben tömörülnek. A tömörülés azt jelenti, hogy az egyes szindikátusok beleolvadnak a medgyesi szindikátusba, amelynek igazgatóságában egy-két tag fogja a szindikátusokat képviselni. Az egységes szervezet keretében a szindikátusok bizonyos mértékig megtarják önállóságukat, kifelé azonban a földgázvárosokat, azok fogyasztóit a medgyesi országos szindikátus fogja képviselni. Az egyesülés elvben már ki van mondva, csak bizonyos formáságoknak kell még eleget tenni és akkor a szervezet megalakulása befejezett tény lesz. A részletek megbeszélése végett a szindikátusok delegátusai legközelebből értekezletet tartanak Tordán.

— **SZERENCSE ÉS BALSZERENCSE A JÁTEKBAN.** Az a régi közmondás, hogy aki szerencsés a játéokban, szerencsétlen a szerelemben, újból beigazolandott. Montecarlóban egy párisi filmsztár ült a roulett-asztalnál és a kilences számot játszotta. A krupie alig indította meg a golyót, meglátta a férjét az asszony, a mint egy mellékasztalon egy szép asszonnyal flörtölt. Ugyanabban a pillanatban kiáltották ki, hogy a kilences szám nyert. A filmsztár erre elhatározta, hogy mindaddig a kilenest rakja, amíg a férje flörtöl. Kilenceszer egymás után nyerte meg a maximumot, tehát a tét harmincöttszörösét. Közben nyhült az asszony játkérdühe is és bevonta a nyereségét.

— **Sulyos vasúti szerencsétlenség Belgiumban.** Brüsszelből jelentik: Antwerpen és Mecheln között két személyvonat összeütközött. A szerencsétlenségnek öt halott és nagyszámu sebesült áldozata van.

66

— És remélik, hogy sikerül a megmozdulásuk?

— Aki harcha indul, biznia kell a győzelemben, különben ne fogjon fegyvert. S ha nem történik semmi egyéb, csak ez a nagy, néma tiltakozás, fegyvertelen embereknek világra harsogó vétója, akkor is elértük a célunkat.

— Tehát nem dolgozunk...

— Ugy van. Napokra megáll a munka. Mindenütt. A gyárakban, közüzemekben, irodákban, nem tanítanak az iskolákban, a posta nem továbbítja a leveleket, a vonat nem szállítja az utasokat.

— És ha leverik a sztrájkot? Ha hadijog alapján végeznek önökkel?

— Ki törődik most egyéni érdekekkel, amikor nemzedékek sorsáról van szó? Kilonék a sorból? Kerül helyünkbe új harcos, friss harcos.

— És másnap délben kitört az általános sztrájk.

A postások kezdtek.

A magyar tisztviselők jórésze már az első napokban elhagyta hivatalát. Nem tudni, honnan eredt a hír, amelyet egyik ember a másíknak titokban sugott a fülebe, nem tudni azt sem, hogy volt-e valami alapja a híresztelésnek, azt sem lehet megállapítani, hogy ki a felelős érte, csak annyi bizonyos, hogy mindenki szentül hitt benne.

— Az az üzenet Pestről, hogy nem szabad letenni a fogadalmat. A magyar kormány üzeni ezt. A város nem marad a csehek kezén, a békeszerződés nem itéli oda nekik. Néhány hónap csupán a kivárási idő. Addig tünni és szenvedni kell.

Hát tünnk és szenvedünk. Nem tünnk és szenvedünk négy hosszú háborus esztendőn keresztül? Az a néhány hónap még? Oda se neki!

És amikor fogadalmat kívántak a magyar tisztviselőktől, a legtöbben megtagadták és a mártír önkínzó boldogságával hagyták ott a megszokott íróasztalt, amely mellé nyomban más ember került.

A postát, a vasutat és adóhivatalt egyelőre békében hagyták. Itt nem kérték meg fogadalmat az emberektől, hiszen olyanok dolgoztak ezekben a fontos intézményekben, akiket egyelőre nem tudtak volna pótolni.

Tfűsáig

Az elégedetlen konda

Nem lehet mondani, hogy valami pompás legelő lett volna a Berek, bizony nagyon gyér és csenevész volt ott a fű, de messze határban sehol se lehetett a kondát kihajtani, csak épp a Berekbe. Így hát a malacok is csak immel-ámmal legelésztek s mind azt lesték: mikor szökhetnek egy kicsit a tilosba. Mert a gidres-gödörös Berek mellett itt egy kis árpaföld húzódott, majd szőlő következett, azután buza, kukorica s a tuloldalon az uraság hatalmas tagja, amelyre azonban szörnyen vigyáztak. Mihelyt valamelyik malac a Berek széle felé indult, mindgyárt megcsordult a kiskondás szijostora s ha ez nem lett volna elég, hát oda is szózt vele a kirándulásra kívánczó malac bordájára. Mert szigorú fiú volt a kiskondás, igaz, meg is büntették már, amikor a malacok valamelyik déli pihenőkor bekíváncsiskodtak az árpaföldre és ő csak későn vette észre. No, volt akkor haddelhadd!

Hát ezt a szigort a malacok nem szerették. Minthogy a kiskondás ellen nem tehettek semmit, hát azon voltak, hogy megszökjenek tőle. Déliidőben, amikor a nap hatalmasan sütött és ő nagyilomhán elfeküdtek a gödrökben, sokszor beszéltek egymás között, hogy mikor s miként fognak elszökni. de jó meszszire, ahol senki gazdájuk nem lesz, a maguk kényére-kedvére élnek, úgy, min' ősapáik, ősanák, a vaddisznók.

Egyszer azután az történt, hogy a kiskondás este keresztlőben volt a parádés kocsiséknál és reggel nagyon távolgyogva hajtott ki a kondát a Berekbe. Persze, rögtön észrevették a malacok, hogy baj van s amint azt látták, hogy a kondás elnyújtózott a földön, menten összeröföntek és nem sokat telt el, nem mentek az árpaföldnek, ott egy kis reggelit esaptak, azután át a kukoricáson, a szőlőn, ki a nagyvilágba.

— Rőf, rőf, — mondogatták boldogan, — most majd nem lesz minduntalan dőf dőf! Otthagytuk a kiskondást a pattogó, csipő ostorával!

Jó darabig szaladtak s ha egyik-másik elmaradozott, az öregebbek menten rászóltak: Ugyé! Csak előre, mert megfognak! Hát szaladtak tovább, míg dél lett, azután délután, majd meg este. Akkorra egy csenevész kis erdőbe értek. A legtöbb már heverni szeretett volna, mert ekkora utat még sose tettek. De az öregek csak hajszolták tovább a kondát. Végre éjfél tájban, maguk se tudták hol s merre vannak, megpihentek. De alig hajnalodott, az öregek fölverték társaikat és kezdődött a futás újra.

— Majd pihenhettek, ha helyben leszünk, — biztatták őket.

Harmadnap azután egy határtalan nagy pusztaságra értek. Három oldalán semerre se látszott határ, de a negyedikén nagy erdőt pillantottak meg. Nosza, odavették útjukat a malacok. Az lesz a paradicsom! — gondolták. — De csak ötödik napon értek az erdőbe. Ekkor már fáradtak voltak valamennyien és az öregek is alig hallhatóan rőfögték: No, még egy kicsit! No, még egy kicsit.

Végre megérkeztek. Roppant fáradtak voltak, még az ételhez se fűlt a foguk, pedig a makk sűrűn hevert a földön. De ők: csak aludni, csak pihenni! Le is heveredtek nagy szuszogva, de alig pihentek egy keveset, hát farkasok támadtak rájuk és nagy üvöltéssel szét is marcangoltak három malacot. A többi visitva rohant mind beljebb az erdőbe. Most már a rémület hajította őket és csak hajnal felé mertek megpihenni. De alig pihentek megint valamelyest, egy favágó ugrott közéjük és elcipelte az egyik rug-kapálózó malacot.

Hej, vakarták a fejüket a többiek: Szép kis paradicsom ez! Hiszen ha ez így folyik tovább, valamennyien elpusztulunk!

Most már, ha tetszett, ha nem, megint tovább vándoroltak és a sűrűt keresték, hogy elkerüljék az embereket és ráakadjanak a vaddisznókra. De ahogy csörtetnek, egyszerre csak: puff! puff! durrantak a puskák s két malac tüstént az oldalára fordult. Vadászok lestek ott s azt hitték, hogy vaddisznók csörtetnek feléjük. No, szőgyelték is magukat azután, de ezzel már nem segíthettek a lelőtt malacokon.

Hanem a konda! Ugy reszkettek az elégedetlen malacok, hogy a kocsonya is reszkétést tanulni járhatott volna hozzájuk! Pislogtak, szimatoltak s még rőfögni is elfelejtettek ijedtükben. — Teremtőm, hisz ez a paradicsomnak vélt erdő rosszabb a pokolnál is! — gondolták. — Ha ez így tart tovább s egyik veszedelem a másikat éri, hát holnapra hirmindő se marad belőlük! És eszükbe jutott a Berek, ahol zavartalanul legelészthettek, amíg kedvük tartotta és akkor hevertek le, amikor akartak; az utmenti pocsolókra gondoltak, a

melyekben olyan pompásan meg hempergöztek, meg az ólra, a moslékos vályura, a finom kukoricára! Az orruk cimpája kitégült, mint ha már a jó otthoni szagokat éreznék és a szívük belefájdult a vágyakozásba. Jaj, milyen semmiség volt most a kiskondás ostorának a csipése! Bár csak megint hallhatnák az ostora cserdülését!

És egyszerre valamennyien, mintha vezényszóra történne, megfordultak és hazafelé kezdtek iramodni. Nem bánták, akármilyen lesz velük, ha hazatérnek, csak már innen elkerüljenek.

Bizony, már vánszorogni is alig tudtak, a mikor végre hazaértek. Csakhogy megint a Berek fűvét látták, a Berek földjére heveredhettek. De meg is fogadták, hogy — lesz, ahogy lesz! — soha ők többé elégedetlenkedni nem fognak.

Majthényi György

MIKULÁS AZ INTÉZETBEN

Marica nagy örömmel ujságotha az édesanyjának, aki bejött őt meglátogatni az intézetbe Mikulás előtt:

— Anyukám, jön a Mikulás! Még nyolc nap és itt a Mikulás!

Persze, kislányom, ha este kiteszed a cipődet az ablakba, a Mikulás bácsi északa telerakja majd mindenféle jóval.

— Nem, nem úgy jön a Mikulás északa, mint otthon, hogy nem láthattam, hanem délután, amikor méz mindenki fönn van, maga, személyesen jön el az intézetbe.

— Igazán, biztosan?

— Egészen biztosan, a nagylányok mesélték, tavaly is meglátogatta őket.

— Hát ha az idén nem jön el?

— Oh, akkor én nagyon szomorú leszek, úgy szeretném a Mikulást látni.

Este összerakta kezecskéit és buzgón imádkozott, hogy jöjjön el a Mikulás bácsi.

Vége elérkezett december ötödike, Mikulás napjának előestéje. A lányok felöltöttek ünnepi ruhájukat, elfoglalták a díszteremben számukra kijelölt helyet. Ekkor édes csilingelés hallatszott, a szomszédok ajtó megnyitott és két, hófehér selyemruhába öltözött angyal lépett be, az egyik fehér könyvet tartott kezében, a másik ezüst csengettyűt rázott. Utánuk rózsaszín, fehérszakállas Mikulás lépkedett. Vállát lila selyempalást borította. Fején püspöksüveget viselt. Jobb kezében hosszú, ezüst püspöki pástort, bal kezében két vörös ruhába öltözött krampusz ugrándozott. Az egyiknél fekete könyv volt.

A Mikulás fellépett az emelvényre, az angyalok lesegítették puttányát. A Mikulás helyet foglalt az odakészített piros bársony karosszéken, aztán mély hangon megszólalt:

— Ismét eljöttem hozzátok, kedves gyermekeim, hogy mezejutalmazzam azokat, akik jók voltak és figyelmeztessém azokat, akik nem viselkedtek mindig helyesen. Krampusz, add ide a fekete könyvet.

Jaj, de dobogott Marica szíve, amikor a Mikulás sorra kiszólitotta a nagylányokat és megdorgálta őket hibáikért. Amikor bűnbánóan javulást ígértek a jó Mikulás belenyúlt a puttányába és mind-egyiknek adott egy szép csokoládésizmat, ami tele volt cukorral, meg mogoróval.

— Örülök, hogy ilyen kevés nevet jegyeztek be szolgálaim a fekete könyvbe — és elkérte az angyalkától a fehér könyvet. A Mikulás felnyitotta és elsőnek Erdőssy Marica nevét olvasta.

Marica felállt, de úgy remegtek a lábcskái, hogy alig tudott egy lépést is tenni.

— Gyere ide, kislányom, — biztatta a Mikulás.

Marica odalépett az emelvény elé.

— Tudod-e a Miatyánkot? — kérdezte nyájasan a Mikulás. Marica letérdelt és elmondta hiba nélkül.

— Jól van, kislányom. Most lássuk csak, mi van beírva a fehér könyvbe? Erdőssy Marica mindig illedelmes, szófogadó, szorgalmas, kötelességtudó kislány, megérdemli a Mikulás jutalmát, —

MIKULÁS

Ahogy lehullt az első hó,
Eljött a Mikulás apó.
Elindult a hosszú utra,
Nagy zsákoktól roskadozva.

Sorra járta a házakat,
Megnézte az ablakokat.
A rossz csak virgácsot kapott,
A jóknak csak cukrot adott.

De pajjon mit hoz az idén
A régi Mikulás apó?
A zsákja még mindig teli?
Ő nem lett munkanélküli?

Brassó.

PELLEGRINI JÓZSEF,
IV. elemista.

Kakasok

A nagy kakas a kis kakással a fűben mászkált. Bizony, egyik sem látszott ki a nagy fűből, s ha kukorékoltak, nem tudta senki sem, hogy melyik a kukorékoló.

Egyszer csak megpillant a kis kakas egy dombocskát... szaladni kezd.

— Hová futsz, picike? — kérdezte a nagy kakas.

— Fölmegek a hegyre és ottan kukorékolok majd...

— Sose tedd, fiacskám, — mondja a nagy kakas, — mert akkor megtudják, hogy te vagy a kishangu kakas...

A jól borotvált...!

használatánál
arc, áll és nyak
tükörsíma lesz

Az új Gillette-penge beletalál a régi és új típusú Gillette-készülékbe

BETU-REJTVÉNY

Beküldte: Imreh Zsombor, Nagyborosnyó.

i
homo

BETU-REJTVÉNY

Beküldte: Petke Ede, Ilyefalva.

tokaji ("")
Balaton ("")

baj baj

Beküldte: Rosenfeld Bella, Nagyvárád.

+ j jt eeee

Megfejtések

A november hó 21-iki mellékletünk „Fejtő-
ró”-jének helyes megfejtése:

Keresztrejtvény: Garam, Arad, rak, ad, m.

Betűrejtvény: tékozló, békeszerződés.

Találós kérdések: Kórán, Panamában, ler.

Sakkrejtvény:

Hives, borongó őszi nap;
Beült hozzám az unalom;
Mint a madár, ki bús, ki rab,
Hallgat, komor, fázik dalom.

Nagyrejt helyes megfejtést küldtek be:
Ambrus Vilma és Vili, Fodor Rózália, Veress
Olgica, Mihók Fülöp, Laszt Frida, Göllner
Mária, Orbán Piroška, Farkas Erzsébet, Pa-
kuts Ilona és Szénbalázs Anna, Elephant Béla,
Lampel Mancsi, Gergely Annus, Petke Ede,
Brach Ilonka, Kussi Gigi, Rosenfeld Bella,
Bortnyik Irén, Wagner Ilans, Rosenberg Ti-
bor, Nagy Piroška és Magdus és Székely
Babu.

A könyveket sorshuzás útján Wagner Hans,
Elephant Béla és Brach Ilonka nyerték. Irják
meg pontos címüket és, hogy körülbelül mi-
lyen könyvet szeretnének.

Az „Tfűsáig” szerkesztője üzeni:

B. B., Udvarhely. Küldjed már azt a novél-
lát. A verseidet nem tudom használni. Még
meg szeretném mondani, hogy nem minden
„6” hosszú. Kérésedet teljesítettem. Üdvözlé-
lek. — L. M., Szilágysomlyó. Még egyszer üze-
nem mindnyájatoknak: A türelem rózsát te-
rem. — M. B., Târgu-Jiu. A verseid talán ze-
néstíve csak a fülbemáshoz zenéért, — elfogad-
hatók lennének. — de mint versek, így, csupa-
szon, nem állják meg a helyüket. Olvass több-
et és próbálj több kritikai észreke szert ten-
ni. Szívélyes kézfogás! — F. F., Nagyböröd.
Hát küldjed be azt az elismerten jó pesszi-
mista verset, — bár én pesszimista vagyok.
A nyeregványkönyvet még nem kaptad meg?
Rég elküldtük!

Vidám sarok

Babu eszes kisfiu, mindent meghall, meg-
lát, észerevesz, s néha el is diskurálja.

Egyszer azt mondja neki az édesanyja:

— Te Babu, erről a kellenetlenségről ne
szólj senkinek semmit.

Mire Babu kis gondolkodás után megígéri:

— Jó, ha erről lesz majd szó, én dugót teszek a számba.

Közgazdaság

A tüzifaexport szindikátus első eredménye:

December 1-vel megszünt tüzifakivitelünk a magyar piacra

A magyar kormány retorziójáról beszélnek taipari körökben — Miért volt sürgős a kormánynak a tüzifaexportőrök kényszer-szindikátusának engedélyezése?

Amikor Tilea nemzetipárti exállamtitkár, Argetoianu kis kedvence, szindikátust gründol

Bukarest, december 3.

Hetek óta tart már az izgalom, amely tüzifaexport szindikátusának megalakítása körül keletkezett. Ezt a szindikátust azzal a céllal hívták életre, hogy a magyar piacra tüzifát szállító vállalatokat közös szervezetbe tömörítsék, hogy így jobban meg tudják védeni érdekeiket.

Már a szindikátusi gondolatnak szélesebb körben való terjesztése kezdetén kitűnt, hogy

a legtöbb komoly vállalat nem ért egyet ezzel a szervezési törekvéssel.

Nem ért egyet még pedig azért, mert a magyar piaccal a tüzifaexportalom kérdése teljesen rendezve van, a magyar kormány által megállapított beviteli kvótát a vállalatok egészséges szabadverseny alapján osztják meg maguk között, ami más szóval azt jelenti, hogy minden exportőr annyit szállít — a Románia számára megállapított beviteli mennyiség keretén belül, amennyit éppen tud. De ettől függetlenül, azért is ellenzik az érdekelt vállalatok az export-szindikátust, mert ez

egyenes kihívásnak volt minősíthető a magyar piaccal szemben,

minthogy egy ilyen szindikátusnak csak egy célja lehet: az áraknak minél magasabbra való felszólítása!

Emellett az argumentum mellett szinte eltörpülnek azok a többi kifogások, a miket az exportőrök a szindikátus ellen felsoroltak. Ilyenek voltak többek között: hogy a szindikátus össze fogja kuszálni az exportban kialakult harmóniát, mert a kvótai kvóták megállapítását soha sem lehet közmegegyezésre keresztülvinni; hogy a szindikátus fenntartása pénzbe kerül stb.

Mindezek azonban nem bizonyultak eléggé nyomós érveknek, mert

a szindikátus szinte tünetmentes gyorsasággal mégis megalakult.

Megalakult mégpedig egy minisztertanácsi jegyzőkönyvi hozzájárulás alapján, amelyet a kormány akkor adott ki, amikor majdnem az összes jelentősebb exportvállalatok közös emlékiratban tiltakoztak a szindikátus engedélyezése ellen.

Tilea ur csemegét kap...

De vajon miért volt olyan sürgős a kormánynak a szindikátus engedélyezése?

Hogy erre némi magyarázatot kapjunk, bele kell kevernünk a közgazdaságba egy kis politikát is. Tudni kell ugyanis, hogy a szindikátus kezdeményezője Tilea Viorel, nemzeti-parasztpárti exállamtitkár volt, aki pártjában a díszidenciával igen gyakran kacérkodik és ezért igen kedves szemmel nézi — Argetoianu.

Szóval Tilea ur amolyan kedvenc-gyermek a jelenlegi kormány szemében. Ha meg nem így lenne, egészen érthetetlen volna, hogy a kormány, amely ennél sokkal nagyobb horderővel bíró államügyeket is csak vontatva és a birokrácia gépezetén keresztül intéz el, miért tárgyalta le

ilyen sürgősen a minisztertanácsban és engedélyezte olyan tünetmentes gyorsasággal a szindikátust, hogy az már majdnem példátlan. A szegény exportőrök alig szerkesztették meg a maguk emlékiratát, amelyben felsorakoztatták kifogásaikat a szindikátus ellen, a szindikátus már — engedélyezve is volt!

Mindez, mert Argetoianu pénzügyminiszter kedveskedni akart Tileának, akit barátjának tekint...

Persze, itt nem csak afféle ambíció kérdésszerű van szó, hogy az egyik akarja, a másik meg nem akarja a szindikátust. Nem, itt — üzletről van szó! Mégpedig nem is olyan kisüzletről, hanem kétszeresen zsiros csemegéről, amint az alább szépen ki is fog tűnni.

Egyelőre öt és fél millióról van szó

Miután a minisztertanács megadta az engedélyt a szindikátus megalakítására, a „szervezők” néhány nap alatt már össze is hívták a közgyűlést Nagyváradra. Erre a közgyűlésre a kutya se ment volna el, ha a minisztertanács engedély nem úgy szól, hogy a szindikátus — kényszerszindikátus, amelybe akár tetten is lehetnek, minden tüzifaexportőrnek be kell lépni. Így is kevesen mentek el a közgyűlésre, de azoknak is kár volt elmenniük, mert ott más, mint Tilea ur és két-három bizalmi embere. Szóhoz nem juthatott.

A „közgyűlés” Tilea Viorel választotta meg elnöknek, Petre Iuon alelnöknek, Schreiber Endrét pedig vezérigazgatónak. Mondanunk sem kell, hogy a három vezető közül egyik sem jelentős, sőt nagyon is jelentéktelen tényező a tüzifaexportban.

A magyar piacra a tüzifaexportunk évi 50—55 ezer vagon, amelyből az elnök, alelnök és vezérigazgató vállalatai összesen legfeljebb 3—4 ezer vagon szállítanak.

Csak a puccszerű közgyűlés után, vagyis, amikor a szindikátus már megalakult formailag, tudták meg az exportőrök, hogy tulajdonképpen mibe is kényszerítette bele őket a kormány.

Mindezekelött: a magyar piacra irányuló exportban csak azok a vállalatok vehetnek részt, amelyek tagjai a szindikátusnak. Továbbá: a szindikátus vezetői és minden vállalat számára kvótai kvó-

tát állapít meg, ennél többet senki nem exportálhat. És végül: minden vagon exporttüzifa után 110 lej fizetendő be a szindikátus pénztárába, amelyért a szindikátus aztán kiadja a permiszt, vagyis a kivitel engedélyét.

Hogy ha tekintetbe vesszük, hogy az évi kivitel a magyar piacra, amint azt fentebb is említettük, 50—55 ezer vagon, a szindikátus évi bevétele a permiszkből öt és fél—hat millió lej, amelyért az exportőrök ellenszolgáltatásként nem kapnak semmit.

Legfőképpen tehát — erről az öt és fél—hat millióról van szó!

MEGALAKULT A SZINDIKÁTUS — MEGSZÜNT A TÜZIFAEXPORT

De minden mellékkörülményt figyelmen kívül hagyva, a többmillió szindikátusi bevételtől is eltekintve, bekövetkezett az, amiről a komoly exportőrök féltek: a magyar retorzió a szindikátuslással szemben!

Amint feltétlenül megbízható helyről értesülünk, a magyar kormány már közölte is a román kormánynak, hogy — miután a Románia számára megállapított beviteli kvóta kimerült, — december elsején túl kedvezményes vám mellett nem mehet be több román tüzifa a magyar piacra...

A magyar kormány bejelentése nagy meglepetésként, sőt nagy csapásként érte az exportőröket, akik meg vannak győ-

ződve arról, hogy ez semmi más, mint az előre megjósolt retorzió a szindikátus miatt. Nem tartják ugyan kizártnak, hogy a kvótát tényleg kimerítették a román exportőrök, de a magyar piacnak szüksége van még tüzifára s így bizonyos, hogy nem vágta volna el a beviteli utját a magyar kormány, amely még a szinajai román—magyar gazdasági egyezményre vonatkozó tárgyalások során kilátásba helyezte a román tüzifabeviteli kvótának évvégén való emelését a piac szükségének megfelelően, ha nem alakul meg ez a szindikátus, amelynek éle — akár-hogy szepitük is, — a magyar piac ellen irányul.

Mindehhez még csak annyit, hogy a szindikátus vezetői, akik nagyhangon fogadkoztak, hogy ők majd rendet terem-

Az óradnai Concordia-bank ügye a kolozsvári törvényszék előtt

40 falu lakossága várja igazalommal a per kimenetelét

Kolozsvár, december 3

Az itteni törvényszék ma kezdte tárgyalni a csődbejutott óradnai Concordia-bank ügyét, amelynek kimenetelétől negyven falu lakosainak sorsa függ. A Concordia-bankot 1926-ban alapította Comsa Emil és Hozsda György, volt magyar főszojabíró két millió lej alaptőkével. Az új bank tulajdonképpen az Óradavidéki Takarékpénztárból keletkezett, amelynek vagyonát — 1080 lej készpénzt — átvette. A Concordia-bank elnöke Sassu Oliviu nagyvilnai igazgatótanító lett, alelnöke Tipa mérnök, jogtanácsosa dr. Solymossy Károly, ügyvezető-igazgatója pedig Comsa Emil. Az igazgatóságba bevalasztották ezenkívül Szegő Vilmos malom- és fűrésztulajdonost, valamint Sirincan Larion és Filipoi Simon jómódú sánci gazdákat. Az új bank tőkéjét azonban nagyrésztben váltóval fedették le, holott a törvény előírja, hogy annak legalább harminc százalékát készpénzben kell lefizetni. A bank ezen úgy segített, hogy a könyvekben

azt tüntette ki, mintha a részvényesek a váltóikra kölcsönöket vettek volna fel és ezt a pénzt a részvénytámlájuk javára azonnal le is fizették volna.

Később a bank csődbe jutott és ekkor kiderült a törvénytelenység. 1927 márciusában megindították az igazgatóság ellen az eljárást. Solymossy és Szegő hét héttig, Comsa Emil három hónapig, Hozsda György tíz hétig ültek vizsgálati fogságban. Közben elárvereztették a Concordia bank minden ingó és ingatlan vagyonát, a hitelezőknek azonban nem jutott egyetlen garas sem. A Concordia-üggyel szoros összefüggésben van a Regna-fatermelő vállalat, amely negyven falu lakosságát foglalkoztatja.

A Regna és a Concordia között engesztelhetetlen harc keletkezett, amelynek ez a negyven falu itta meg a levét.

A kolozsvári tárgyalásoktól azt várják, hogy tisztázza ezt a tengeri kigyóvá dagadt ügyet és ezáltal legalább a fatermelő munkásság nyugalmát állítsa helyre.

A SONAMETAN új áremelést készít elő

Torda, december hó 3.

A Sonametan, — mint hírlik — új áremelés gondolatával foglalkozik. Egy tanulmány jelent meg, amelynek írója Motas benfentese és aki a gázáraknak (háztartási gáznak) 1 lej 85 bánira való felemelését javasolja.

Ismerve a „Sonametan” gázárpolitikáját, amely más, mint a saját önző érdekeket, a nyereszkeskedési vágy kielégítését nem ismeri, feltételezhetjük azt, hogy ez az áremelés az újévben megvalósul, vagy a „Sonametan” annak megvalósításával legalább is megpróbálkozik. Az 1 lej 85 bánis földgázár nem mostani keletű. A „Sonametan” már 1928 előtt ilyen árról ábrándozott. Számítását azonban a Maniu-kormány keresztülhuzta, mert nemcsak nem járult hozzá az áremeléshez, hanem még a meglevő árakat is jelentékeny mértékben leszállította. A Maniu-kormány nevéhez fűződik a földgázmonopoliótvény megalakítása is, amelyet jóváhagytak, szentesítettek és a hivatalos lapban ki is hirdettek. A törvény vég-

rehajtására azonban nem került a sor, mert közben megbukott a Maniu-kormány, az utána következett kormányoknak pedig sem nem fontos, sem nem sürgős a törvény életbeléptetése. Úgy egy újabb gázár-emelés mennyire lehetetlen dolog, nem kell bővebben magyarázni. Már a jelenlegi árak is jelentékeny mértékben túlhaladják nemcsak a legolcsóbb tüzelőanyag: a pakura, hanem a többi fűtőanyagok: petroszényi kőszén, petroléumgáz, tüzifa árát is.

Az 1928 óta beállott gazdasági leromlás és az a körülmény, hogy most a földgázvárosok fogyasztói szindikátusokba vannak tömörülve, némi alapot nyújt arra, hogy a Sonametan újabb áremelése mégsem fog sikerülni. Ideje volna már, hogy a kormány lássa be, hogy az, ami a földgázkérdés körül történik, tarthatatlannak.

A tüzifához hasonlóan a földgáz is elsőrangú közszükségleti cikknek kell nyilvánítani és annak árát maximálni.

A legüdvösebb dolog persze az lenne, ha életbe lépne a földgázmonopoliótvény. Ez azonnal megszüntetné az anomáliákat és véglegesen, gyökeresen rendezné a földgázkérdést.

THERMOGÈNE

melegot fejleszt és leküzdö a
köhögést, gripet, rheumát,
a da szurást és zsiabai

Thermogène mint egy egyszerű darab
vatta lesz a bőrre téve. Előnyös helyet-
tesítője a borogatásoknak, mustár, huro
és egyéb tapasztoknak, masszírozó és re-
vulziós szereknek, amelyeknek jó tulaj-
donságait magában egyesíti.

Vezérképviselő: L. DILLAN
Bukarest, str. Pitar Aog. 4
NAGY DOBOZ: LEI 33
KIS " LEI 22

A világ összes gyógyszerészeiben és
drogueriáiban kapható.

Iskolák Egyesületek

★ KÉRELEM. A brassói református Nőszövetség szeretettel kéri a nemes szívű egyéneket, hogy a nagy nyomor enyhítésére használt ruhát, cipőt, harisnyát, fehérneműt, bármít, amit adhatnak, már a hét folyamán szíveskedjenek elküldeni a Nőszövetség irodájába (Kálvin-u. 3.). (e)

★ A BRASSÓI MAGYAR EVANG. LEÁNYEGYLET folyó hó 5-én, szombaton este 8 órai kezdettel, az evang. iskolában szeretetvendégséget rendez, melyre ezuton is szeretettel meghívja az érdeklődőket. (e)

★ UNITARIUS VALLÁSOS ESTÉLY. Az unitárius Nőszövetség Preisner Péterné és Kádár Sándorné rendezésében folyó hó 6-án, vasárnap este 6 órakor vallásos estélyt rendez, melynek keretében ének, szavaltatok, stb. mellett felolvasást tart dr. Sükösd Zsigmond ügyvéd. A perselypénz a szegény gyermekek karácsonyi segélyezésére szolgál. Minden érdeklődőt szívesen látnak. (e)

★ KÖSZÖNETNYILVANITAS. Az unitárius nőszövetséghez a szegény iskolás gyermekek karácsonyi felsegélyezéséhez a következő szíves adományok érkeztek: Darkó és Zaminer, Czink és Verzár, Haas József, Vestis, Tellmann Béla ruhának való, illetve hozzávaló, Izsák Domokosné, Márton Istvánné használt ruha, Scherg Testvérek bőrgyár, Miess Testvérek bőrgyár cipőhöz bőr és talp, Zernesti Celluloze gyár 1000 lej Kovács Lajosné, Finta Zoltán, Pataki Jánosné 100.000 lej, Sándor Gergelyné 50 lej, Csoma Gyözőné, Joó Józsefné 40-40 lej. Midőn e kegyes adományokért a Nőszövetség elnöksége hálás köszönetet ezen az uton is kifejezi, szeretettel kéri a jószívű embereket, hogy a megkövetelt nyomorúság enyhítéséhez bármivel hozzájárulni szíveskedjenek.

— A BRASSÓI FILHARMONIKUSOK ZENEKARI HANGVERSENYE. A Brassói Filharmóniai Társaság tegnap, szerdán este minden tekintetben igen értékes zenekari hangversenyt adott a Honterus-főgimnázium au-

lájában. A műsor első száma Schumann hatá-

sos Genována-nyitánya volt, amely után Bernfeld Emánuel, a kiváló brassói zongoraművész adta elő zenekari kísérettel Schumann A-moll zongoraversenyét. A műsor utolsó száma Mendelssohn-Bartholdy skót-szimfóniának nevezett A-moll szimfóniáját adta elő a zenekar. Meg kell állapítanunk, hogy a zenekar az utóljára hallott hangverseny óta örvendetes fejlődésen ment keresztül és az előadott hatalmas zenekari művek ezuttal a teljes szépségükben bontakoztak ki a precíz összjáték, a színekben gazdag előadásmód révén. A hangverseny szépszámu közönsége természetesen megérdemelt tapsviharral üdvözölte Paul Richter zeneigazgatót, aki a zenekart lendületesen vezényelte és Bernfeld professzort, aki a Schumann-zongoraverseny szólóját adta elő a maga sajátosan kifinomult technikájával és felfogásával.

Szerkesztői üzenetek

N. A., Maroshéviz. A törvényben előirt eljárás nélkül, amihez okmányok, köl ségek és hosszabb idő szükséges, az állampolgárságot itt megszerezni nem lehet. A formalitásokról az ottani előjárásról, vagy valamelyik ügyvéd informálja önt Oroszország nem fogadja be a volt hadifoglyokat és nem hisszük, hogy a hécsi, vagy berlini orosz köve ségek útján is, (cimzésnek elég, ha Szovjetkövetséget ír, persze németül), kapna beutazási engedélyt. Svájc, Hollandia, vagy más állam sem ad könnyű szerezni állampolgárságot. A Népszövetség címe: Société des Nations Genève Suisse. Tessék egy levélben a tani tudósítónkat, Seidner Imre urat is megkérni, (Genève, Avenue de la Croisette 10, Roseraire). Legjobb azonban, ha a mindennapi kenyerét megkeresve bevárja, míg az új állampolgársági törvény kedvező lehetőséget biztosít az ön számára is.

15.183. Maniu Gyula volt miniszterelnök. (románul) Bădăcin, Jud. Sălaj.

Szatmár; Megpróbáljuk; ha ráakadtunk; elküldjük a kért számot.

Barót. Tény az, hogy a bankok hirtelen összeomlását az okozta, hogy a beétesek meg-

rohanták őket. Ami természetesen nem oldja fel egyik bankot sem ama hibák sulya alól, melyeket elkövettek. Nemcsak ön, hanem nagyon sokan mások is, elvesztették a pénzüket, vagy annak egy jelentékeny részét, s nemcsak itt Erdélyben, de Európa számos országában s Amerikában is. Most már törekedniök kell rá, hogy a menthetőt megmentsek, esetleg a betétesek szövetkezése útján.

Naggyenyed. Kívánsága szerint fogunk eljárni.

Kommandó. Az említett cikk egy év előtt jelent meg. A kérdéses egyén, aki azóta távol van Párisból, állítólag Pozsonyban tartózkodik. Párisi címe ismeretlen, de, ha sikerül megtudnom, közölni fogom önnek. (M-y I.)

Tanár özegeye. Nem tiltották meg, hogy írjunk a nyugdíjasokkal szemben tanúsított kegyetlenségről, de, ha írunk is, annyi, mint ha nem volna szabad írni: mint a kegyed példája mutatja, vannak, akik már hét hónap óta nem kapták meg az igen szerény nyugdíjukat s mivel már hitelük is kimerült, éheznek, nyomorognak. Most karácsonyra ígérék, hogy a hátralekötött kifizetik, a nyomorúság tehát még ebbe a szalmaszála belekapaszkodhatik. Különben mi szünet nélkül és számtalan formában napirenden tarjuk a kérdést.

I. T. Sajnálattunkra, közlelbbi címével nem szolgálhatunk, de tessék Rio de Janeiróba, a Délamerikai Magyarság című lap szerkesztőségébe küldeni a levelet, onnan továbbítják majd részére.

Külföldi humor

DICSEKVÉS

— Az én lábamnál már több, mint egy tucat férfi hevert.

— Bizonyára pedikűrök.

(Passing Show.)

HATRANY ÉS ELÖNY

— Megállapították, hogy a motorkocsi széleskörű elterjedése óta a bűnözés emelkedett.

— No-no... Például a lökö ések száma határozott csökkenést mutat.

(Buen Humor.)

KATONA-HÜSÉG

— Én meddig fogsz szeretni, mondd!

— Oh, sokáig! Ma éjjelig van kimenőm.

(Journal Amusant.)

Snort

↓ Katasztrófális vereséget szenvedett a magyar csikó-válogatott Zágrábban. Zágrábról jelentik: Ötezer főnyi közönség előtt mutatkozott be a csikó-válogatott Zágrábban. A magyar csapat, melynek ellenfele Zágráb város válogatottja volt, várakozáson alul szerepelt. A csikók lötték Belkó révén a vezető gólt és az első tizenöt percben úgy látszott, hogy sikeres lesz szereplésük. Már a 18-ik perc meghozza a zágrábiak egyenlítő góját, rövidesen újabb gól terheli a Galina által gyengén védett kaput, majd a félidő befejezése előtt Kárpáti öngólja súlyosbítja a csikók helyzetét. Szünet után a magyar csapat rövid időre újra lélekzethez jut, azonban a csatársor gólképessége teljes csődöt mond. Hitrec, a kitünő zágrábi csatár két mesteri gólt löv, melyet Zsifkovits és Horvát góljai követnek. Végeredményben Zágráb 7:1 (5:1) arányban győzött a csikók ellen, akiknek szerenlésük óta ez volt az első veresége.

↓ Bécs—Belgrád városközi válogatott 4:1 (2:1). Belgrádból jelentik: A jugoszláv állami ünnepen Bécs csapta szerepelt Belgrádban és pompás játékkal, káprázatos technikával győzött. A mérkőzést tíz fokos hidegben játszották, de ennek ellenére hater ezer ember nézte végig.

↓ Vasárnap Prágában játszik a Ferencváros. Budapestről jelentik: A magyar ligabajnokságban vezető Ferencváros együttese vasárnap Prágában játszik a Slavia ellen. Mindkét csapat nagy előkelőséget tesz a mérkőzésre.

Vascsőndvar

A legolcsóbb bevásárlási forrás az összes vízvezeték és egészségügyi berendezési tárgyakra.

Kerfész Henrik, Brassó.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzeti hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50 széri megjelenésnél 2 lej.

Véte'-e'adás

10 évig adómen es családi ház minden mellékhelyiséggel, 800 négyzetméter kerttel, eladó. Érdeklődni Brassó, Mircea Vo-da 25. Gázgyár mögött. 15963

Vennék uriszobagarnitúrát alkalmi vételben. Címeket „ár megjelölés” jelírére a brassói kiadóba kérek. 15959

Valódi perzsaszőnyeget 3x2 kerek megvételre. Cím 15992 szám alatt a brassói kiadóban.

Borpince „BACIU”-t, fekete-ucca 14., kitűnő obor, lei 13—20. borpálinka lei 50

Lakás

Csa.orna-ut mellett jutányosan kiadó különálló ház, szoba, konyha, mellékhelyiségekkel. Érdeklődni Brassó, Kapu-uccai Gross-vendéglőben. 15984

GARCON szobát keresek, lehetőleg fürdőszoba használat tal, ár megjelöléssel. „Mérnök” jelírére a brassói kiadóba.

Ötthoni munka

Alkalmat adunk, hogy Royal gyorskötőgéptűn-kön, saját otthonában gyors és biztos jövedelemhez jusson — Irjon még ma: „Royal Guorskötőgépek, Mediaş Postaliók 7” címre

3 SZOBAS modern komplett lakást keresek központtól nem távol. „Állandó” jelírére a brassói kiadóba. 15973

Két-három szobás, fürdőszobás lakást keresek, egészséges fekvésű lakások előnyben. Ajánlatokat „Pontos fizet” jelírére a brassói kiadóba kérek. 15600

2 szoba konyhás lakás irodának is alkalmas, azonnal kiadó. Bővebbet Nedoma Gvulánál, Kapu-ucca 13. 15936

Keresztváron mészárszék, három szobával, istállóval, kerttel, kiadó. Bikkfályn, mészárszék január elsejére kiadó. Fü rész Zsigmond. Keresztvár.

Állást nyer

Bukarestben magánfelek garanciaképes ügynökeinek jó keresettel alkalmas ajánlatokat adok, Selorj 7. Portátnál. 15971

Magyar himzőnő és tanuló-leány fehérmű varrodába kerestetik. Jelentkezni Bukarest, Calea Dorobantilor 47. II.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV No. 29.240—1931. serv. econ.

HIRDETMEY

Közhírré tételük, hogy a városi tanácsnak és a hozzátartozó ügyosztályainak szállított anyagokról, valamint az ezek részére készült vitt javításokról stb. kiállított számlákat

folyó évi december hó 10-éig kell beadni.

A számlákat szabályszerűen a szükséges mellékletekkel kell felszerelni.

Brasov, la 28. Noemvrie 1931.

Comisia Interimară,

Preşedinte:

Suciu m. p.

Secretar General:

Socaci m. p.

Karácsonyelőtti ajándék december 12-ig: összes leírt cikkeinkből 30% engedmény!

Arany reklám.

ELBE

HARISNYAHÁZ

Brassó, Kapu-utca 50